Jaargang 114. Zondag, 7 October 1855. No. 12

GRONINGER COURANT.

ALGEMEEN DAGBLAD

voor de Stad en Provincie Groningen.

De **Groninger Courant**, *Algemeen Dagblad voor de Stad en Provincie Groningen, wordt uitgegeven des* Zondags, Woensdags *en* Vrijdags, *terwijl de expeditie der Couranten, zoo in als buiten de Stad, den avond te voren geschiedt. De abonnementsprijs is f 3,00 in het kwartaal, franko per post f 3,40. Bijvoegsels en bijbladen worden bij de Courant gratis uitgegeven.*

De COMMISSARIS DES KONINGS in de Provincie *Groningen* brengt bij deze ter kennis van het Publick, dat de **Scheepvaart** door de **STATENZIJL** thans weder geheel is **gestremd** door de opslibbing van slijk buiten die Zeesluis; zullende zoodra deze belemmering zal zijn opgeheven, daarvan nadere aankondiging geschieden.

GRONINGEN, 5 October 1855.

De Commissaris des Konings in de Provincie Groningen,
[illegible] VAN ROIJEN.

Inspectie van Verlofgangers

DER

Nationale Militie.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente *Groningen* brengen ter kennis van al de Manschappen der Nationale Militie, die zich met Onbepaald Verlof in deze Gemeente bevinden, om het even tot welke ligting zij behooren, en uit welke Provincie zij afkomstig zijn, met uitzondering van de hieronder vermelden, dat de **INSPECTIE** over die VERLOFGANGERS zal worden gehouden op **Maandag den 8sten October 1855,** aanvang nemende des voormiddags te negen uur.

Dat, ten einde de Verlofgangers niet langer dan noodig op de Inspectie te doen verblijven, bepaald is, dat de bovenbedoelde Verlofgangers op den gemelden dag ter plaatse voornoemd zullen opkomen in de navolgende orde, te weten:

des voormiddags te negen uur, degenen, wier Geslachtsnamen beginnen met de letters A, B en C;

te tien uur, degenen, wier Geslachtsnamen beginnen met de letters D, E, F, G en H;

te elf uur, degenen, wier Geslachtsnamen beginnen met de letters I, J, K, L, M, N, O, P en R;

te twaalf uur, degenen, wier Geslachtsnamen beginnen met de letters S, T, V, W en Z.

Wordende diensvolgens de bedoelde Verlofgangers bij dezen gelast, om precies op het juiste, voor ieder hunner bepaalde uur bij het gebouw *de Korenbeurs* alhier, present te zijn, gekleed in uniform en voorzien van alle zoodanige Kleeding- en Equipementstukken, als bij het vertrek van het Korps aan hen mogten zijn gelaten, alsmede van hunne Zakboekjes en van de Certificaten litt. H. H., welke zij van het Bestuur hunner Gemeente, tegen inhouding van hunnen Verlofpas, hebben bekomen; zullende door den Heer Kolonel, Militie-Commissaris in deze Provincie, een arrest van twee tot zes dagen worden opgelegd aan elken man, die zonder wettige en door den Burgemeester dezer Gemeente aangenomene redenen van de Inspectie mogt achterblijven.

Even als zulks vroeger plaats had, zullen de voorwendsels van onbekendheid met den tijd der Inspectie, of van geene afzonderlijke Citatie te hebben ontvangen, evenmin als van afwezigheid in beroepsuitoefening, als wettige redenen voor het verzuimen der Inspectie worden gehouden, tenzij, in het laatste geval, de Verlofganger de vereischte toestemming daartoe verkregen en vooraf van zijne afwezigheid aan den Burgemeester behoorlijk kennis zal hebben gegeven, waaronder echter niet begrepen is het geval van vertrek naar buitenslands, als waaromtrent vergunning van hoogere Autoriteit wordt vereischt. Het wordt bij dezen aan de verlofhebbende Manschappen der Nationale Militie wel expresselijk herinnerd, dat door de Departementen van Binnenlandsche Zaken en van Oorlog bepalingen zijn gemaakt ten aanzien van zoodanige Verlofgangers, die zich aan insurbordinatie schuldig maken of hunne Kleeding- en Equipementstukken mogten hebben verwaarloosd, hoezeer zij met hun Korps hebben afgerekend, en dat dus ten aanzien van deze zal worden gehandeld, zoo als daarbij is voorgeschreven, ten einde de schuldigen in dezen te straffen.

Van deze Inspectie zijn alleen uitgezonderd zoodanige Verlofgangers der Nationale Militie van de ligting van 1855, die in reserve zijn gesteld, en verder diegenen, welke zonder Kleeding- en Equipementstukken zich in deze Gemeente mogten bevinden, alsmede de Miliciëns der ligtingen van 1851 en 1852, die *werkelijk* aan de Najaars-Exercitiën in dit jaar zullen hebben deelgenomen; voorts die Miliciëns van 1853, die in 1854 in activiteit zijn getreden en meer dan een jaar in werkelijke dienst zijn geweest, en de Miliciëns van 1854 die den 1sten October aanstaande met verlof zullen worden gezonden.

GRONINGEN, 27 September 1855.

Burgemeester en Wethouders: J. SLOT.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

De KAMER van **Koophandel en Fabrijken** te *Groningen* maakt bij deze bekend, dat volgens eene bij haar ontvangene mededeeling van den MINISTER van BUITENLANDSCHE ZAKEN, aan **SCHEPEN** van **onzijdige Mogendheden** wordt toegestaan, het **BLOKKADE-ESKADER** van de ***Straat van Kertsch*** door te gaan, om **Granen** af te halen voor **neutrale Mogendheden** bestemd. Zij zijn verpligt aan den Bevelhebber van het Blokkade-eskader op te geven de plaats hunner bestemming, welke op de Scheepspapieren zal worden geschreven.

Die Papieren moeten aan ieder Scheepsbevelhebber op de *Zwarte zee*, op zijne aanvrage, vertoond worden, opdat deze ze, na ze gezien te hebben, onderteekene.

De Kamer van K. en F. voornoemd:
C. M. NAP, *President.*
B. D. H. TELLEGEN, *Secretaris.*

GRONINGER STRAATVUILNIS.

PUBLIEKE VERKOOPING op WOENSDAG den 10den October 1855, ten Huize van R. J. NEVEN, te *Hoogezand*.

NIEUWSTIJDINGEN.

RUSLAND. — TURKIJE.

In een bij de *Times* ontvangen schrijven uit het Britsche legerkamp voor Sebastopol, gedagteekend den 18den September, leest men het volgende: »Overal rondom ons zien wij blijken van het voornemen om het leger de winterkwartieren te doen betrekken op de plaats waar het thans gelegerd is, doch er zijn even ondubbelzinnige blijken van het plan om den vijand eenen slag toe te brengen, nog vóór dat de troepen zich onderwerpen aan de hardheden eener overwintering in het veld. Dit laatste moet uit een aantal overigens onbeduidende verschijnsels opgemaakt worden, ten ware de bevelhebbers der geallieërden thans de taktiek der Russen volgen en den vijand door dreigende aanstalten bevreesd maken willen."

Naar luid van de *Patrie*, bleef er geen twijfel over, of de op handen zijnde operatiën der geallieërden zouden zich daarhenen strekken, om prins *Gortschakoff* te noodzaken met zijne legermagt naar de landengte van Perekop terug te trekken. Slechts 2 divisiën, eene Fransche en Engelsche, hadden bezit genomen van Sebastopol. Het overige gedeelte des legers, bestemd om deel te nemen aan de operatiën, was verdeeld in twee groote korpsen, het eene, 80,000 man sterk, en onder het bevel van den maarschalk *Pélissier* staande, zoude belast zijn met het aantasten der Russen, terwijl het andere, onder den generaal *Simpson*, aan de Tschernaïa zoude blijven en eene reserve uitmaken, die Balaklava, Kamiesch en Sebastopol dekte.

(Volgens de heden avond alhier per telegraaf ontvangene berigten, was het reeds tot eene botsing gekomen tusschen de beide tegen elkander in het veld overstaande legermagten, die ten voordeele der aanvallende Franschen was uitgevallen. (Zie de telegrafische berigten hierachter.)

Over de tegenwoordige stelling van de Russische armee in de Krim wordt van Russische zijde het volgende medegedeeld: Het leger is in eene door de natuur zoo wel als door de kunst sterk gevestigde linie geplaatst, welke de positie der geallieërden in eenen halven cirkel omvleugelt, en van het Telegraaf- en Klein-Constantijnfort, die zich beide op eene landtong boven de zee en de haven verheffen, langs de laatste, en vervolgens langs de hoogten van Inkermann en Mackenzie tot de ondoordringbare bergketen van Tschatir-Dagh doorgaat. De hoofdmagt der Russen is achter deze linie gelegerd op de berghoogvlakte van den Belbek, in drie afdeelingen, met het front naar het zuiden gerigt. De regtervleugel bestaat uit het sterke korps dat de noordzijde van Sebastopol, te weten de sterke Sievernaïa-citadel en het Katharina-, het Constantijn- en het Telegraaffort bezet houdt. De linkervleugel heeft de zeer versterkte defilé's van Aitodor en de bergketen van den Therkes-Kerman tot de bronnen van den Belbek en de Jaltabergen bezet. Andere korpsen onderhouden de gemeenschap tusschen de hoofdarmee en drie andere in de Krim gestationeerde Russische armeekorpsen, van welke het eerste te Kertsch staat, en met zijnen regtervleugel tegen Kaffa, met den linker tegen Arabat leunt; het tweede slaat Eupatoria gade, en het derde en sterkste, hetwelk ongeveer 40,000 man telt, houdt Perekop bezet. De gezamenlijke Russische troepen op het Taurische schiereiland zijn nog in het bezit van twee verbindingswegen met het Russische vasteland, van welke de eene over de landengte van Perekop, de andere door middel eener brug over de Stinkzee leidt. Aan het verlaten der noordzijde van Sebastopol schijnt nog volstrekt niet gedacht te worden.

Uit het onderzoek dat bewerkstelligd is naar den toestand van Sebastopol en het daar aanwezige materiëel, is gebleken dat men ongeveer 4000 stukken geschut buit gemaakt heeft, en dat men ook in de maritieme etablissementen van de Karabelnaïa uitmuntende stoomwerktuigen heeft gevonden, die in Engeland vervaardigd en bestemd zijn om de bassins van water te voorzien, enz. De forten zijn van eene buitengewone sterkte en er bestaat geene vesting in Europa, waar zulke groote en schoone constructiën bestaan; alles is solide op verwulfsels gebouwd en de muren zijn van eene aanzienlijke dikte. Sebastopol heeft door het bombardement, den brand en het springen der mijnen, geducht geleden, maar er zijn toch nog meer gebouwen staande gebleven dan men aanvankelijk verwacht had. De bazar, die 500 of 600 winkels telde, is geheel vernield, alsmede het Tartaarsche kwartier; van de dokken en eenige andere etablissementen heeft men niets dan de ruïnen gevonden, om niet te spreken van den toren van Malakoff, den Redan en de fortificatiën die de Russen zelven hebben laten springen. Daarentegen hebben de wijk, die hoofdzakelijk door den adel bewoond wordt, de boulevard Catharine, de kaaijen en verscheidene openbare gebouwen weinig geleden. Zoo bevindt zich de schouwburg nog in een' vrij voldoenden staat en ook de kerken zijn nog zeer goed voor de dienst geschikt. Daar het waarschijnlijk is dat de troepen den winter in Sebastopol zullen doorbrengen, regent het petitiën van kooplieden, die zich daar wenschen te vestigen en reeds had zich iemand opgedaan, die een koffijhuis denkt op te rigten.

In de zee van Azoff hebben onlangs de schepen *Milaan* en *Caton* het vernielingswerk weder voortgezet. Tusschen Temriant en Dolga werden 43 visscherijen, 127 schepen, verscheidene duizend netten, teer, zout en eene ontzaggelijke menigte vaten vernield — alles privaat-eigendom.

Terwijl reeds een groot deel van de Oostzeevloot de vaderlandsche zeeën weder had opgezocht, wordt thans per telegraaf gemeld, dat zes Engelsche stoomschepen nog, als bij het scheiden van de markt, den 27sten Sept., de batterijen van Dunaborg, nabij Riga, hebben gebombardeerd; met welken uitslag, wordt nog niet opgegeven.

De resultaten van de expeditie naar de Oostzee zijn met dit al, de blokkade der Russische havens niet medegerekend, verre beneden de verwachting gebleven, die men zich van haar in Engeland en Frankrijk voorgesteld had. Dit zal te meer in het oog springen, wanneer men in aanmerking neemt, dat sedert het voorjaar niet minder dan 104 oorlogschepen naar de Oostzee vertrokken zijn, waarvan de meesten door stoom in beweging worden gebragt. Van deze ontzaggelijke vloot zijn thans reeds 56 schepen naar hunne respective havens vertrokken, terwijl de overigen successivelijk volgen.

De Keizer van Rusland wordt den 7den dezer te Odessa verwacht.

De Keizerin-weduwe, de Grootvorstinnen en het Keizerlijke huis waren van Moskou reeds te Petersburg teruggekeerd.

Keizer *Alexander II* heeft eene ukase uitgevaardigd op den 12den Sept., waarin het vroegere besluit van Keizer *Nikolaas* bekrachtigd en bepaald wordt, dat elke maand aanwezigheid van het garnizoen van Sebastopol, ook op de noordzijde en in de forten, voor een jaar dienst zal aangerekend worden. Aan deze buitengewone gunst zijn ook verscheidene voordeelen verbonden, welke in het des betreffende besluit opgesomd worden.

— De *Constitutionnel*, het voornaamste onder de ministeriële dagbladen van Frankrijk, spreekt in zijn nommer van gisteren over de thans bestaande vooruitzigten op herstel des vredes, en zegt hoofdzakelijk: »Volgens het door de Russische diplomatie zelve herhaaldelijk verkondigde beginsel, moeten bij nieuwe vredesonderhandelingen de gedane zaken tot grondslag genomen worden. Wat nu zijn de gedane zaken? De vernietiging der Russische vloot, de verwoesting van Sebastopol, het onbetwiste bezit der Zwarte- en der Azoffsche zee, en eerlang de vermeestering der geheele Krim, die als een ontwijfelbaar zeker feit beschouwd kan worden. Ziedaar den noodzakelijken grondslag van de beraadslagingen eener nieuwe conferentie, hetzij deze te Weenen of elders bijeenkome. Van de in 1854 door de Westersche mogendheden gestelde voorwaarden (de zoogenaamde vier waarborgpunten) kan thans geen sprake meer zijn. De Krim maakt een onderpand uit, hetwelk in de handen der geallieërden zijn moet, alvorens ernstig gemeende vredesonderhandelingen kunnen geopend worden. Op dit oogenblik zou een vredesvoorstel van Rusland niets anders kunnen zijn dan een valstrik. Want het is niet te denken dat het Russische gouvernement zich de harde lessen, die het in den loop des oorlogs reeds ontvangen heeft, zal ten nutte maken. Is de Krim in de magt der geallieërden, dan ligt Bessarabië aan alle zijden bloot, en zal deszelfs lot beslist worden door eenen veldtogt in het aanstaande voorjaar."

In Petersburg verklaart zich de oud-Russische partij, in welker handen de leiding der staatsaangelegenheden thans berust, voor het doorzetten van den oorlog, liever dan voor het sluiten van eenen vernederenden vrede. Rusland rekent nog te zeer op de uitgebreide middelen van verdediging, welke hetzelve ten dienste staan; op de onzijdigheid van Duitschland; op de mogelijkheid van eene verzwakking van de Fransch-Engelsche alliantie, en op onvoorziene omstandigheden, die plotseling aan den staatkundigen toestand in Europa eene geheel andere wending kunnen geven. Of het zich daarin zal bedriegen, zal de toekomst leeren.

Wat ook in openbare bladen moge worden gemeld van eene vredelievende stemming van het kabinet van Petersburg, laat zich in de navolgende zinsnede zamenvatten: »Of een eervolle vrede, òf een oorlog op leven en dood." De strijd in de Krim is uit dien hoofde onvermijdelijk, even als de strijd voor Sebastopol. Eene vermeestering van de Krim zal het sluiten van den vrede nog moeijelijker maken. Keizer *Napoleon* heeft, ook met eene gematigde gezindheid, wel den oorlog, maar geenszins den vrede in zijne hand. De vrede hangt af van Rusland en van Engeland. Mogt het alzoo in den loop des winters weder tot onderhandelingen komen, zoo is het te duchten, dat deze op nieuw vruchteloos zullen afloopen.

Uit Alexandrië wordt geschreven, dat tusschen den Onderkoning van Egypte en den Sultan groote oneenigheid is ontstaan, naardien deze laatste Egypte tot den rang der gewone pachalieks, zoo als Damascus en Beyruth zijn, verlagen wil, terwijl *Saïd*-pacha zich, wanneer de schatting eenmaal betaald is, onafhankelijk van de Porte maken wil.

(De Onderkoning, die zich naar Frankrijk ingescheept, doch zijne reis slechts tot Malta vervolgd had, was den 21sten Sept. van zijn uitstapje teruggekeerd.)

ITALIE.

Uit Piëmont zal eene nieuwe bezending troepen naar de Krim worden gezonden, ten einde de, ten gevolge van ziekte en het vuur des vijands, ontbrekende manschappen aan te vullen.

De Koning van Sardinië neemt dagelijks in beterschap toe en men denkt dat hij weldra geheel en al hersteld zal zijn. Hij heeft evenwel om zijne herstelling te bevorderen en om te voorzien in het bestuur gedurende zijne reis naar Engeland en Frankrijk, het regentschap over het koningrijk tijdelijk aan zijn' neef, den prins *van Carignan*, opgedragen.

In Napels zijn, van 1848 tot 1854, meer dan 800 personen, wegens politieke misdrijven gearresteerd en tot verschillende straffen veroordeeld. 't Getal ter dood veroordeelden bedroeg 47! Onder de gearresteerden telde men 57 priesters. 34 personen stierven in de gevangenis. Het getal van hen, die door de politie op straat gegrepen en zonder vonnis gevangen gehouden werden, is onbekend. In civile zaken kan iemand, die van Rijks wege wordt vervolgd, geen advokaat vinden die hem verdedigt. Er is maar één raad, doch die is dan ook goed, namelijk »vul den regter de hand!" — Zoo regeert de politie, tegen regt en wet, in het land!

SPANJE.

Den 1sten dezer zijn de Cortès, volgens een telegrafisch berigt uit Madrid, weder bijeengekomen. In de zitting van dien dag heeft de minister van financiën de staatsbegrooting voor 1856 voorgedragen.

Verder is aan de Cortès een ontwerp tot organisatie van een leger van 70,000 man aangeboden. Het ontwerp is gunstig ontvangen. Door die vergadering is aangenomen een ontwerp tot toelating van staatkundige uitgewekenen.

In hunne zitting van den 4den hebben de Cortès het wetsontwerp tot stichting van landbouw-koloniën aangenomen. De commissie voor het tarief heeft den invoer van de zwavel vrij verklaard.

De toestand van Spanje wordt steeds donkerder, ofschoon men nog niet zeggen kan uit welken hoek het onweder zal losbarsten en wat er de gevolgen van zullen zijn. De conflicten die er plaats hebben tusschen de kroon en het ministerie, aangaande het nieuwe reglement voor het paleis en, ten gevolge waarvan reeds onderscheidene arrestatiën uit de naaste omgeving der vorstelijke familie hebben plaats gehad, zijn als de oorzaak te beschouwen van den naderenden strijd.

DUITSCHLAND.

In den Elzas dalen sedert eenige dagen de graan- en meelprijzen zeer aanmerkelijk, hoofdzakelijk ten gevolge van den boven alle verwachting gunstig uitgevallen aardappeloogst.

— De 15de vergadering van Duitsche philologen werd op den 1sten October te Hamburg geopend. Een der eerste besluiten was om den beroemden reiziger dr. *Barth*, die daar juist uit Londen aankwam, door eene deputatie te begroeten. Tot het bijwonen der zittingen zijn reeds meer dan 200 geleerden bijeengekomen.

— Uit Kassel wordt gemeld, dat de minister van oorlog *von Haijnau* zijn ontslag heeft gekregen. Hierdoor is in het ministerie *Hassenpflug* eene leemte ontstaan.

— Den 1sten dezer heeft te Coblenz de ondertrouw plaats gehad van den prins-regent van Baden en de prinses *Louise*, dochter van den prins van Pruissen. De Koning en de Koningin van Pruissen waren daarbij tegenwoordig.

— Ten aanzien der Weener bank is het volgende ontwerp op til. De staat doet ten behoeve van die inrigting afstand van de hypotheek, ten waarborg strekkende aan de schuld der domeinen, ten bedrage van 175 millioen gulden met de inkomsten daaraan verbonden, benevens het regt om dat bedrag te gelde te maken. De bank wordt gemagtigd tot het oprigten eener hypotheekbank met een kapitaal, dat voorloopig op 20,000,000 gulden wordt bepaald, waarvoor door de bank aandeelen zullen worden uitgegeven.

— De lijfarts van den Keizer van Rusland, dr. *Markus*, en de bekende Russische staatsraad *Gretsch* zijn te Weenen aangekomen van Petersburg, met gewigtige depêches, naar men zegt.

— De Zweedsche regering heeft alle inkomende regten op de granen en vele andere voedingsmiddelen opgeheven.

— De Kroonprins *Ferdinand* van Denemarken is, uit hoofde van zijne weigering om de constitutie te onderteekenen, van zijn algemeen kommandement in Zeeland ontzet en à la suite van het leger gesteld.

GROOT-BRITTANJE.

LONDEN, 3 October.

De Engelsche bank heeft (zoo als reeds onder de telegrafische berigten in ons vorig nommer is medegedeeld) haar disconto op nieuw en wel tot 5½ ten honderd verhoogd. Naar aanleiding hiervan, behelst de *Economist* eene belangrijke beschouwing van de hier en in Frankrijk heerschende geldcrisis, en schrijft de hoofdoorzaak daarvan niet aan overdrevene speculatiën of ongelegenheden des handels toe, maar aan de voor den oorlog gedane uitgaven, aan de verzending der daartoe benoodigde gelden en aan de groote binnenlandsche betalingen tot dat einde. De militaire dienst van Engeland kostte dit jaar 34 millioen ponden sterling meer dan in gewone jaren, en wekelijks verlaten 100,000 ponden sterling de bank om in die behoefte te voorzien. Bovendien zijn die uitgaven ten eenenmale onvruchtbaar. Alles wat in handelswaren en fabrijkvoortbrengselen naar het oorlogstooneel gezonden wordt, brengt niets op, keert in geenerlei vorm terug en moet noodwendig eene ongunstige balans voor het land ten gevolge hebben. Verder wordt betoogd, hoe de geldleening, tot welke men de toevlugt genomen heeft, groote kapitalen van de markt wegneemt, een' gedrukten toestand na zich sleept en den gang der zaken stremt. »Naardien (dus heet het verder) de oorlog dreigt te zullen voortduren en de openbare meening weinig gunstig voor de vermeerdering van belastingen gestemd is, is de tegenwoordige crisis geenszins op het punt van te eindigen, en dezelfde oorzaken doen haar te Parijs en te Londen voortduren. Zeer groote aanvoeren van goud uit Australië en Californië mogen den toestand eenigzins wijzigen, maar men moet daarbij niet uit het oog verliezen, dat het goud aldus niet anders dan als gewone handelswaar en in ruiling met andere handelswaren wordt ingevoerd."

Deze beschouwingen van den *Economist* worden door den middenstand nog geenszins gedeeld; hij ziet de toekomst nog zorgelijker in, daar de Engelsche geldmarkt in een' hoogst onvoldoenden toestand is. De Fransche en andere kleine leeningen hebben een groot gedeelte van het Engelsche kapitaal weggenomen; de reactie die thans ten gevolge der windspeculatiën aan gene zijde van het kanaal plaats heeft, werkt nadeelig op de Londensche geldmarkt, en de financiële manœuvres der Fransche regering, die in het geheim ontzaggelijke massa's goud uit Engeland haalt, om den noodlottigen toestand der staatsbank aldaar te verbergen, dragen niet weinig tot de vermeerdering van het kwaad bij. Buitendien staan de zaken in Engeland stil. Verder wordt de toestand door den onvoldoenden oogst vererergerd. Engeland moet tot het volgende najaar minstens 5 millioen quarter tarwe invoeren, waarvoor het, bij de tegenwoordige prijzen, 19 à 20 millioen £ in het buitenland te betalen heeft.

— De luit.-generaal *Simpson* is tot den rang van generaal, en de kolonel *Windham*, die de stormkolonne op den 8sten Sept. aanvoerde, tot dien van generaal-majoor bevorderd.

— In het amphitheater van Astley wordt thans de verovering van Sebastopol vertoond; daarbij worden meer dan 500 soldaten met artillerie en kavallerie van ons garnizoen gebezigd.

— Het Britsch-Indische gouvernement schijnt tot het besluit te zijn gekomen om wederom een van de weinige Indische Staten, die nog onder inlandsche vorsten eene zekere mate van onafhankelijkheid bezitten, aan zijn onmetelijk rijk te hechten, namelijk Oude. Als reden voor dat besluit wordt opgegeven, dat de aldaar heerschende onlusten en verdeeldheden meer en meer nadeelig voor de belangen van dat land en van de naburige Staten worden.

FRANKRIJK.

PARIJS, 3 October.

Sedert eenige dagen is de inscheping van belegeringsmateriëel, die voor korten tijd gestaakt was, weder met ijver hervat en vertrekken van Toulon weder groote massa's projectilen, vooral bommen van buitengewoon zwaar kaliber. Men denkt dat zij voor een nieuw bombardement van Odessa moeten dienen.

Ook hebben in de oostelijke departementen van Frankrijk andermaal troepen-afdeelingen van alle wapenen bevel ontvangen om zich onverwijld naar het Oosten te begeven.

— Z. H. de bey van Tunis heeft het grootkruis der orde van den Nicham aan den generaal *Canrobert*, ex-opperbevelhebber van het leger in het Oosten, gezonden.

— Dezer dagen is in onderscheidene kringen gesproken van een brief van Keizer *Napoleon* aan den Paus, strekkende om Z. H. tot het brengen van hervormingen in het bestuur van den kerkelijken staat aan te sporen. Dat zulk een brief gezonden is, wordt niet alleen bevestigd, maar men voegt er bij, dat de Paus, daarop ontwijkend geantwoord hebbende, weder een' eigenhandigen brief van Keizer *Napoleon* ontvangen heeft, waarin nog nadrukkelijker op hervorming wordt aangedrongen.

— Bij de toenemende duurte der levensmiddelen, is alhier door den prefect van politie eene verordening afgekondigd, bepalende dat de prijs van het slagtvleesch hier ter stede van den 16den October af door de overheid, telkens voor veertien dagen, bepaald zal worden.

— De definitive sluiting der tentoonstelling is bepaald op den 15den November aanstaande.

— Sedert de Fransche dagbladpers veroordeeld is om of gehoorzaam alles te bewonderen of een volstrekt stilzwijgen te bewaren, is het zeer moeijelijk te weten te komen hoe het eigenlijk in Frankrijk gesteld is. Frankrijk noemt zich het hart en het licht van Europa, en om zijne grenzen is een groote Chinesche muur opgetrokken, die verhindert dat de smart zich uite, evenzeer als dat de hoop er binnendringe. Om dezen gespannen toestand in den grond te kennen, een toestand even gevaarlijk in de werkelijkheid als schitterend in schijn, moet men zich niet wenden tot den *Moniteur*, *Constitutionnel*, *Patrie* of *Pays*, die toch de aanzegging hebben bekomen om in hunne berigten steeds den hoogsten toon aan te slaan en alles schoon te kleuren, en evenmin tot de overige Fransche bladen, die gedwongen zijn te zwijgen, daar zij zich ieder oogenblik zien blootgesteld aan het gevaar van eene berisping of opheffing. Er blijft dus niets anders over dan de particuliere correspondenties, of de in vertrouwen geschreven brieven als 't ware in de vlugt te vatten. — Uit een' dergelijken brief, door een hooggeplaatst staatsman aan een buitenlandsch minister geschreven, deelt *le Nord* eenige fragmenten mede, waaruit wij het volgende overnemen:

»En nu, waarde vriend, wat te zeggen van ons arm Frankrijk, dat men met buskruid dronken maakt, dat men door alle opwekkingsmiddelen prikkelt, en dat men nu nog laat zingen van roem en van overwinning, van oorlogshelden en van zegekroonen, tot dat het, niet in staat meer om te wenschen of te handelen, al die oorlogshartstogten zal vervloeken, die niet meer met onze beschaving overeen komen en het reeds twee malen aan den rand des afgronds hebben gebragt? Ik bedroef mij over die officiële vreugdeblijken, meer nog over die opgewonden gevoelens, waarmede men het volk tracht in slaap te wiegen. Het nieuwe keizerlijke tijdvak voert ons noodwendig naar 1813. Het geslacht *Bonaparte* schijnt onherroepelijk tot den oorlog veroordeeld te zijn; en als het dien niet *zelf* voeren kan, als het in zijn eigen boezem geen held, of zelfs geen soldaat heeft, dan klemt het zich aan de omstandigheden en aan de volken.

» . . . . . Wij juichen over onze overwinning en — wij hullen ons in 't rouwkleed. De rouw is in alle gezinnen. De meeste mijner vrienden hebben een' zoon of een' broeder in de Krim verloren. Voor den 2den Dec. 1851 in het leger dienende, meenden zij, uit eergevoel, het vaandel niet te mogen verlaten, toen een rampzalige, misschien wel onregtvaardige, in elk geval doelloze oorlog werd voorbereid. Zij zijn gesneuveld, en de troostelooze betrekkingen zijn aan eene wanhoop ter prooi, die 't innigste medelijden opwekt.

»Ik zag arme moeders die al vloekende weenden. In alle standen, te Parijs zoowel als in de provinciën, worden de lofzangen der besturen en de zegeliederen van het voorhuis met tranen beantwoord. Sedert het keizerrijk waren wij zoo ontzettende menschenoffers ontwend. *Napoleon I* zag ongaarne, dat de rouw der gezinnen zich mengde tusschen de feesten der overwinningen die hij uitschreef. Dien rouw ziende, voelde hij zijn geweten kloppen en had hij een voorgevoel van hetgeen in 1814 gebeuren zou. Men trachtte dus hem af te schaffen of ten minste in onbruik te brengen. Het nieuwe keizerrijk denkt evenzoo. Het verzoekt, den rouw niet dan in het hart te dragen; het zou gaarne overal die al te zigtbare doodsteekenen wegnemen; maar al staan die verzoeken met bevelen gelijk, men gehoorzaamt ze niet.

» . . . . Het volk weet en ziet dat het bedrogen is; het is op zijne hoede ook tegen de waarheid zelve, wanneer het gebeuren mogt, dat de regering de stem van deze liet hooren. Voeg bij dat wantrouwen de ellende die het gevolg is van de drie jaren van schaarschheid, en gij zult den sleutel hebben gevonden op die onderdrukte wrok, die zich in de gemoederen opeenhoopt."

— Men zegt dat te Versailles eene Turksche militaire school zal worden opgerigt, waartoe de Sultan eene bijdrage van 1,500,000 fr. zou geven.

Van den 5den. De *Moniteur* kondigt aan, dat de Fransche bank haar disconto tot 5 pCt. heeft verhoogd.

NEDERLAND.

Tweede Kamer der Staten Generaal.

Zitting van Woensdag den 3den October.

In deze zitting zijn ingekomen: 1) een ontwerp van wet tot vaststelling der begrooting van uitgaven wegens den arbeid der gevangenen voor 1856, en 2) een ontwerp tot verhooging van hoofdstuk IX B der begrooting van 1855, ter zake van den opbouw van het postkantoor te Amsterdam.

Aan de orde is het nemen van eene conclusie op het verslag der commissie, belast met het onderzoek der Staatsrekening van 1852. Omtrent het vijfde hoofdstuk van de begrooting van 1852 waren door de commissie eenige algemeene bemerkingen gemaakt, ten gevolge waarvan de heer *Thorbecke*, onder wiens beheer deze begrooting heeft gewerkt, zich verantwoordde.

Met 36 tegen 12 stemmen wordt vervolgens bepaald, de verdere discussie tot nader uit te stellen, aangezien geene leden der commissie ter vergadering tegenwoordig zijn die de noodige inlichtingen kunnen geven.

Het eindverslag gereed zijnde over 30 aanhangige naturalisatie-wetten, wordt de behandeling daarvan bepaald op Vrijdag den 5den dezer.

Nadat rapporten zijn uitgebragt op onderscheidene petitiën, wordt de vergadering gesloten.

— Wij hebben in ons vorig nommer reeds kort medegedeeld, dat door eene commissie van rapporteurs in de Tweede Kamer verslag is uitgebragt nopens het voorstel van den heer *Rochussen* tot het instellen van eene enquête wegens het misbruik van sterken drank en dat slechts enkele leden geneigd waren zich met het voorstel geheel te vereenigen.

Bij dit verslag wordt verder aangemerkt, dat bij de instelling van eene parlementaire enquête, bij welke de geheele bevolking des rijks, zoo ingezetenen, als niet-ingezetenen, als 't ware ter beschikking van eene door de Kamer te benoemen commissie wordt gesteld, het doel, 't welk men tracht te bereiken, naauw moet zijn afgebakend, gelijk ook de grenzen, binnen welke het onderzoek zich moet bepalen.

Algemeen is erkend, dat het misbruik van sterken drank een kanker is, die aan de stoffelijke en zedelijke welvaart des volks knaagt, en dat, om dit verder te bevestigen, geen enquête wordt gevorderd; — dat men echter bij het voorstel verder gaat, en verlangt, dat zal worden onderzocht of het gebruik van sterken drank onder zekere standen en in zekere gewesten des rijks toeneemt of vermindert, en dat te dien aanzien het voorstel niet van onbestemdheid is vrij te pleiten; — dat men, om deze vraag te kunnen beantwoorden, diep in het volksleven zoude moeten doordringen, en, indien men daarbij naar eisch zou willen te werk gaan, welligt uit elk der 1200 gemeenten een' bevoegden getuige zou moeten ondervragen.

Verder is de vraag geopperd, of een onderzoek omtrent den invloed van volksgebreken of volkszonden wel binnen den kring der wetgeving gelegen is. Naar luid van het verslag, is dit door zeer vele leden ernstig betwijfeld, op grond, dat men met evenveel regt eene enquête zou kunnen instellen ten aanzien van den invloed van andere verkeerdheden, als prostitutie, ontucht in 't algemeen, weelde, speelzucht en wat des meer zij, en eene enquête als de voorgestelde van weinig meer zoude kunnen doen blijken dat hetgeen reeds door de ondervinding zoo zeer is gestaafd.

Naar het oordeel van verscheidene leden, treffen deze bedenkingen niet of in mindere mate het derde onderdeel, te weten, de vraag of het gezag der wet iets tot het te keer gaan van het gebruik en misbruik van sterken drank zoude vermogen. Deswege zijn verschillende bedenkingen geopperd, en is onder anderen gewezen op het middel van patent, en op den accijns van het bier, waardoor de prijs van dien drank wordt verhoogd. Ook is gevraagd, of dronkenschap niet als misdrijf zou kunnen worden aangemerkt en als zoodanig gestraft; en of dronkenschap immer bij misdrijven als eene verzachtende omstandigheid zoude mogen worden beschouwd; of niet zoude kunnen worden onderzocht, wat deswege in het buitenland geschiedt, en of, indien het blijken mogt dat de dusgenaamde Maine-wet hier te lande niet wel vrucht zou kunnen worden toegepast, men eene wet als die voor Illinois, of de Schotsche wet van Augustus 1853, met beter uitzigt op een' goeden uitslag zou kunnen tot stand brengen? Intusschen is ook van de zijde der bedoelde leden te kennen gegeven, dat, indien eene enquête in dien zin mogt worden ingesteld, dit niet zoude behooren te geschieden dan nadat de rigting, welke het onderzoek moet nemen, duidelijk en bepaald zoude zijn omschreven. Doch ook dergelijk beperkt onderzoek zou, naar luid van het verslag, bij de meerderheid bezwaar vinden, vooral op grond van de innige overtuiging, dat, als de maatschappelijke kwaal, welke het hier geldt, met vrucht zal worden bestreden, de strijd van het volk zelf moet uitgaan; — dat verbodswetten welligt nog meer tegenstand hier te lande zouden vinden dan elders en, wel verre van het bereiken van het voorgestelde doel te bevorderen, de kwaal zoude verergeren.

Het gewigt dezer bedenkingen is geenszins geheel ontkend, maar daarbij is opgemerkt, dat het geheel afwijzen van het voorstel eene nadeelige werking zoude hebben, en zelfs de Kamer, buiten hare schuld, in een verkeerd daglicht zoude stellen; — dat het aan de Volksvertegenwoordiging voegt om, wanneer het een of ander onderwerp de belangstelling der natie in hooge mate opwekt, zich geenszins vreemd daaraan te betoonen, maar zooveel mogelijk den stroom der openbare meening te leiden.

's GRAVENHAGE, 4 October.

Bij koninklijk besluit van den 2den dezer zijn benoemd, tot onder-inspecteur voor het middel van waarborg der gouden en zilveren werken, tevens belast met de functiën van controleur bij het kantoor van dat middel te Utrecht, de heer *R. van der Voort*, thans controleur bij het kantoor van waarborg te Groningen; verplaatst, de volgende controleurs van den waarborg der gouden en zilveren werken, te weten: de heer *H. W. H. Kist*, van Arnhem naar Groningen; de heer *J. P. Dietz*, van Utrecht naar Arnhem; benoemd tot commiesen-stempelaars bij de kantoren van waarborg: te Utrecht, de heer *S. L. M. Popta*, thans in dezelfde betrekking te Groningen; te Groningen, de heer *E. C. W. Hoijer*, wonende te Rotterdam.

— Men deelt aan de *Indiër* mede, dat de aanvraag om pensioen, gedaan door het lid in den raad van Indië, mr. *Visscher*, bij het departement van koloniën is aangehouden, omdat die ambtenaar bij zekere combinatie in aanmerking zoude komen tot de betrekking van luitenant-gouverneur-generaal, die de betrekking des gouverneur-generaals tot eene halve sinecure zoude maken.

— Met het schip *Herman*, dat van Rotterdam naar Batavia zal zeilen, zullen verscheidene R. K. zendelingen en geestelijke dochters naar Java vertrekken, om het bekeeringswerk aldaar voort te zetten en het Christelijk onderwijs op zich te nemen. Van Venlo zijn tot dat einde te Rotterdam aangekomen de heeren *C. Franssen*, professor in het bisschoppelijk collegie van Roermond; *J. Verhaagh*, priester van het seminarie, en *J. van Ophoven*, diaken, en 7 geestelijke dochters van de orde van Ursulina. Deze laatste vertrekken onder geleide van mgr. *Francken*, die per landmail naar Java terugkeert, om die geestelijke dochters, bij hare aankomst aldaar, te kunnen ontvangen.

— Tegen den wachter aan den spoorweg te Woerden, door wiens onachtzaamheid onlangs aldaar een ongeluk heeft plaats gehad, is bij de regtbank te Leiden eene vervolging ingesteld.

— Reeds in twee afdeelingen van de Tweede Kamer der Staten Generaal is het onderzoek der begrootingswetten over 1856 ten einde gebragt. De drie overigen zullen dat onderzoek morgen voortzetten en doen afloopen.

Van den 5den. De Tweede Kamer der Staten Generaal is tot November uiteen gegaan.

— J.l. Dingsdag is de vergadering der Luxemburgsche Stenden door Z. K. H. Prins *Hendrik* der Nederlanden, in naam van den Koning-Groothertog, geopend.

AMSTERDAM, 5 October.

Voor de arrondissements-regtbank alhier stonden eergisteren teregt twee kinderen, *J. Schuit* en *S. Haringman*, beschuldigd van door het werpen met lucifers, of immers door het branden van vuur op plaatsen in strijd met de brandkeur, den dood veroorzaakt te hebben van mevr. *Gallenkamp*, wedw. *v. Lier*. Onze lezers zullen zich gewis herinneren, dat voor eenigen tijd eene dame op eene jammerlijke wijze om het leven is gekomen, en dat zij kort voor haren dood heeft opgegeven, dat twee jongens brandende lucifers onder hare kleederen zouden hebben geworpen. Deze omstandigheid wordt echter door de getuigen niet bepaald bevestigd, terwijl de 2 beschuldigden, 12 en 13 jaren oud zijnde, verklaren, dat zij wel met lucifers en krullen een vuurtje hebben gebrand, dat eene jufvrouw op de stoep komende dit vuurtje heeft weggeschopt met den voet, maar dat zij volstrekt niet met lucifers of krullen hebben geworpen, doch dat waarschijnlijk buiten hunne schuld de kleederen der jufvrouw in brand zijn geraakt.

Mr. *H. Bosscha*, substituut-officier van justitie, vatte daarop het woord op. Hij trok de beschuldiging van moedwilligen doodslag in, als zijnde niet bewezen. Maar hij beweerde, dat het evenmin waar is, dat de overledene door eigene schuld den dood heeft gevonden; maar dat zulks is toe te schrijven aan het stoken van een vuurtje op plaatsen bij de reglementen verboden; weshalve hij de veroordeeling van de aangeklaagden vraagt tot eene gevangenisstraf van een jaar. — De uitspraak is bepaald op den 10den October e.k.

— Te Bennekom, onder Ede in Gelderland, is in het vorige jaar eene stoom-boschwolfabrijk opgerigt, de eerste in ons land. Het fabrikaat bestaat uit: 1) eene vezelstof, boschwol genaamd, die door eene kunstmatige bereiding verkregen wordt uit de naalden van den groven dennenboom. Deze boomwol wordt gebezigd tot opvulling van matrassen, canapés, stoelen en dergelijke, en heeft het voordeel van niet alleen daartoe buitengewoon geschikt te zijn, maar ook zeer te strekken tot bewaring der gezondheid, terwijl zij eene insectwerende eigenschap bezit. 2) eene aetherische olie, welke als geneeskrachtig middel door onderscheidene geachte geneeskundigen, niet alleen in het buitenland, waar zij reeds vroeger werd aangewend, maar ook hier te lande tegen onderscheidene kwalen als heilzaam is aanbevolen geworden. Gunstige resultaten werden reeds verkregen bij lijders aan jicht en rheumatiek. 3) een extract, dat even als de olie geneeskrachtig is en inzonderheid bij het toedienen van baden wordt gebezigd. In Duitschland bestaan onderscheidene badinrigtingen, waar hoofdzakelijk baden met dit extract bereid, worden toegediend. Zoodanige baden werden ook met gunstig gevolg toegediend in het gasthuis te Amsterdam aan lijders met rheumatiek, klier- en huidziekte.

Behalve de arbeiders in de fabrijk zelve, verdienen reeds vele, inzonderheid arme menschen, door dezelve hun brood. De grondstof wordt verzameld in de dennenbosschen, inzonderheid in den wintertijd, wanneer overigens weinig werk te bekomen is. Hoofdzakelijk zijn het oude lieden, invalieden, vrouwen en kinderen, die doorgaans bezig zijn de gehakte dennenboomen van hunne naalden te ontdoen, die naalden verzamelen en ze aan de fabrijk komen leveren.

ZWOLLE, 4 October.

Gisteren is alhier eene buitengewone algemeene vergadering van aandeelhouders in de Overijsselsche kanalisatie-maatschappij gehouden, waarin aan de orde waren de voorstellen tot vinding van het te kort ter voortzetting van de werken der maatschappij. Nadat hierover door onderscheidene leden het woord gevoerd was — en de heer mr. *I. A. van Roijen*, commissaris des Konings te Groningen, in een uitvoerig betoog was getreden over den stand der maatschappij, welke naar zijn inzien sedert eenigen tijd in een min gunstig licht is geplaatst — werd genoegzaam met algemeene stemmen besloten om het maatschappelijk kapitaal te vergrooten met 1100 aandeelen van *f* 1000, welke tegen 35 pCt. zullen worden afgegeven aan de oorspronkelijke aandeelhouders, zullende aan de nieuwe aandeelen, behalve een preferente interest van *f* 10 per aandeel, alle verdere regten worden toegekend, die aan de oorspronkelijke aandeelen verbonden zijn. De heer *Salomonson* verklaarde zich bereid omvoor tweemaal honderdduizend gulden der nieuwe aandeelen te nemen.

GRONINGEN, 6 October.

Bij besluit van den 3den October heeft Z. M. — willende een blijk geven van HD. tevredenheid, wegens zijne in die betrekking bewezene langdurige en goede diensten, — goedgevonden, den personelen rang van luitenant-kolonel te verleenen aan den majoor mr. E. J. Offerhaus, kommandant der dienstdoende schutterij alhier.

— Den 6den werd aan onze hoogeschool bevorderd tot Doctor in de Regten, de heer J. P. A. Wintgens Tresling, van Scharmer, na het verdedigen van *Quaestiones Juris Inaugurales.*

— Wij vernemen dat de heeren G. Schilthuis en J. A. van Roijen, die heden veertien dagen hun examen aan de landhuishoudkundige school hadden afgelegd, door Z. Exc. den minister van koloniën benoemd zijn als kweekelingen voor de houtcultuur, om na twee jaren studie aan de polytechnische school te Karlsruhe, als amtbenaren voor dien tak van landbouw naar Nederlandsch Indië te vertrekken.

— Uit eene zekere bron vernemen wij, dat zich ook dit jaar weder bij het werkhuis van het algemeen diakengasthuis der Nederduitsche Hervormde gemeente alhier, even als in 1854, doch thans in meerdere mate, het zonderlinge verschijnsel voordoet, dat die inrigting niet bij magte is aan de veelvuldige aanvragen om fabrikaat te voldoen, bij gebrek aan genoegzame werklieden. Wanneer men nu daarbij in aanmerking neemt, dat de werkloonen daar zoo zijn gesteld, dat vele van de daar aanwezige, meest allen invalide, armen daardoor in hun onderhoud voorzien, zoude men dat verschijnsel als een verblijdend teeken des tijds mogen aannemen, daar men toch uit het gebrek aan werkers *daar ter plaatse* mag opmaken, dat er buiten het werkhuis gelegenheid is voor behoeftigen om nog *meer* te verdienen, ware het niet, dat dikwerf het bedelen aan de huizen, het ophalen van centen, vooral des Maandags, door vaak stevige en tot arbeiden geschikte mannen en vrouwen, daarmede een bedroevend contrast opleverde.

Wenschelijk, vooral ook uit een oogpunt van zedelijkheid en orde, ware het, dat allen, bij wie zich armen, wier ligchamelijke toestand nog het verrigten van ligten arbeid, als spinnen, touwpluizen enz. toeliet, (en dat daartoe geene groote ligchaamskrachten, noch groote bedrevenheid worden vereischt, blijkt hieruit, dat o.a. een aan de eene zijde bijna geheel verlamd persoon, die slechts een' arm tot zijne dienst heeft, zijn' eigen kost op het werkhuis kan verdienen), in plaats van hen door het geven van aalmoezen, het bedelen te leeren, verwezen naar de diakenen of den archidiaken der Hervormde gemeente, door wier tusschenkomst de toegang tot het werkhuis des gevorderd, nog voor een 200tal werkers open staat, opdat zij daar gedurende het gure wintersaizoen in een goed verwarmd lokaal, door eigen arbeid in hun onderhoud geheel of gedeeltelijk zouden leeren voorzien.

— Gisteren avond, ongeveer te half zes, barstte een hevige brand uit in de tigchelfabrijk van den heer Woldringh bij *Onderdendam*. De wind was echter niet ongunstig, zoodat, hoezeer het zich aanvankelijk liet aanzien, als of er niets konde beward blijven, slechts de halve kap der brandschuur, met een' aanzienlijken voorraad turf door de vlammen is vernield, en het aan de wel bestierde pogingen dergenen, die daar orders hebben gegeven, heeft mogen gelukken, een groot deel der brandschuur, met eene nog grootere hoeveelheid brandstof, benevens de woonhuizen, te zien behouden blijven. De eersten, die zich op de plaats des ongeluks bevonden, waren, behalve de burgemeester van Bedum, de heeren M. Sichterman van de Brake en G. Allershoff, die beide met een groot getal manschappen, en de eerste daarenboven met eene huisbrandspuit waren toegeschoten ter redding, en gedurende den ganschen tijd van den brand door beleid en daad, medegeholpen door de brandspuit der gemeente Bedum die later ook werd aangevoerd, zeker veel hebben toegebragt, dat deze ramp geene noodlottiger gevolgen heeft gehad.

— Sedert de laatste weken heerschen te *Wildervank* met buitengewone hevigheid de mazelen, en wel voornamelijk te Boven-Wildervank, zoodat alleen op de bijzondere school der eerste klasse, welke gewoonlijk met pl. m. tweehonderd kinderen is bezet, thans meer dan de helft wegens ongesteldheid de school niet kan bezoeken.

— Aan de *Dr. Ct.* wordt medegedeeld, dat in het nieuwe ontwerp van wet op de regterlijke organisatie, waarvan de aanbieding aan de Staten-Generaal alle dagen te gemoet gezien wordt, het volgende zou bepaald zijn: In plaatsen waar geregtshoven zijn, worden de arrondissements-regtbanken opgeheven. — De kantongeregten worden tot twee verminderd, zoodat twee ineensmelten. — De procureurs vervallen en zullen de regten verkrijgen van een advokaat, om te mogen pleiten, zonder nieuwe aanstelling.

— Prof. Vreede geeft in de *Utrechtsche Ct.* aan zijne verontwaardiging lucht, die bij hem was opgewekt door het berigt, dat aan Lodewijk Napoleon van wege onzen Koning het grootkruis der Militaire Willemsorde is overhandigd. »Het grootkruis van die orde, welke in 1815, na den terugkeer van den balling van Elba en in het vooruitzigt van den laatsten veldtogt van Napoleon, voor *moed*, *beleid* en *trouw* werd ingesteld; de Ster, die op de borst van den heldhaftigen Willem II, van Wellington prijkte, verspild aan hem, die gedurende het jaar van het beleg van Sebastopol niet eens in de gelegenheid was de vuurproef te doorstaan en zijne riddersporen te verdienen, aan hem, die zich in al den overvloed van eene ongehoorde weelde te St. Cloud of te Biarritz verlustigende, de klagt uitte, dat gewigtige redenen van staat hem hadden genoodzaakt het lang aangekondigd ontwerp van den reistogt naar de Krim te laten varen!"

»Helaas, vraagt de hoogleeraar, is Nederland zoo laag gezonken, dat wij geleerd hebben ons te buigen en te plooijen voor hetgeen noch eerbied, noch ontzag inboezemt? Is de vrees voor den naburr reeds zoo groot en onweerstaanbaar, dat men het lam gelijk, den wolf poogt te verbidden?"

(Toen de hoogleeraar dit artikel schreef, was het hem nog niet bekend, dat ook aan Z. M. den Keizer van Rusland het grootkruis der Militaire Willemsorde namens Z. M. onzen Koning opgedragen was.)

Uit Parijs wordt geschreven, dat de beroemde scheikundige Dumas zich veel moeite geeft om een volksdrank te bereiden welke den wijn zoude vervangen. Hij zou daarin vrij wel geslaagd zijn, en zulks tegen den geringen prijs van nog geen vijf centen de Ned. kan. Het hoofdbestanddeel is het sap van mangelwortels met een weinig alcohol uit dezelfde plant verkregen, benevens enkele andere zelfstandigheden, om den smaak te verbeteren. Deze drank zoude zoowel in kleur als in smaak met gewonen rooden wijn overeenkomen.

De heer A. LAFON DE CAMARSAC, te Parijs, heeft onder den naam van héliographie, de photographie toegepast op porselein, email, glas, enz. Hij is er reeds in geslaagd, zijne lichtbeelden op deze stoffen, in verschillende kleuren, als blaauw, rosé, purper, bruin, enz. met de zachtste schakeringen te hechten, en ze zelfs in twee tinten, gelijk aan het Camaïeu, terug te geven. Op porselein of opaalglas gebragt, kunnen zij verglaasd worden, zoodat zij tegen elken nadeeligen invloed van buiten bestand zijn. Deze uitvinding, welke nog slechts in hare kindschheid is, zal een' grooten invloed hebben op de vervaardiging van porselein en andere soortgelijke fabricaten. Meerdere bijzonderheden over deze uitvinding vindt men in het werk van den heer LAFON DE CAMARSAC: » Application de l'Héliographie aux arts céramiques, aux émaux, à la joaillerie, aux vitraux," te Parijs uitgegeven.

KERKNIEUWS.

NIEUWOLDA, 4 Oct. Ten gevolge gedane kerkelijke afkondiging van den burgemeester der gemeente Nieuwolda, kwamen heden namiddag de collatoren en stemgeregtigden van de kerspelen Midwolde en Nieuwolda in de kerk van laatstgenoemde gemeente zamen, ten einde eene nominatie te formeren, ter vervulling der vacature, ontstaan door het overlijden van den w.e. z. g. heer R. Engels. Op voorstel van den heer burgemeester, werd er eerst een achttal geformeerd, bestaande uit de predikanten: N. v. d. Tuuk, van 't Zandt; H. v. Berkum, te Nieuw-Beerta; C. Camminga, te Ried en Boer; C. Tichelaar, te Visscheloo; Maagh Meijer, te Vries; E. Tonkes, te Hellum; J. Kremer, te Termunten, en H. G. Bouwers, te Lellens. En uit dit achttal het volgende drietal: v. d. Tuuk, v. Berkum en Camminga. — Op den 25sten dezer zal hieruit de electie gedaan worden.

BURUM, 3 Oct. Op Zondag den 23sten Sept. j.l. maakte de weleerw. zeer gel. heer G. J. Cool, predikant alhier, aan de gemeente bekend, dat z. w.eerw. nu vijfentwintig jaren de heilige dienst in deze gemeente had vervuld. — Op dien dag, wederom beginnende met de verklaring van den eersten Zondag des Heidelbergschen Catechismus, was het, zeide z. w.eerw., ook dien Zondag juist 25 jaren dat hij alhier de Catechismus was beginnen uit te leggen.

— Door het provinciaal kerkbestuur van Drenthe zijn de heeren W. Lolcama en J. J. Crebas, na afgelegd examen, als kandidaten tot de heilige dienst toegelaten.

— Het getal kandidaten van de Hervormde kerk bedraagt thans 101, zijnde 8 meer dan in de maand Julij.

TELEGRAFISCHE BERIGTEN.

PARIJS, 6 October.

Eene depêche van den oppervelhebber, maarschalk Pélissier, meldt, dat den 29sten September een schitterend kavalleriegevecht is geleverd bij het dorp Konghill, 5 mijlen van Eupatoria gelegen. De Russen, onder bevel van den generaal Korf, zijn door de Fransche divisie, onder aanvoering van generaal d'Allonville, verslagen. Deze heeft 6 kanonnen, 12 legerwagens en 250 paarden buit gemaakt. De Russen hadden een verlies geleden van 50 man, onder welke de kolonel Andronowsky; 100 gevangenen waren in handen der Franschen gevallen. Het verlies der Franschen bedroeg slechts 6 man dooden, terwijl 17 werden gewond.

EFFECTEN-BEURS.

AMSTERDAM, 6 October.

NEDERLAND Werk. Schuld	à 2½	pCt.	$63\frac{11}{16}$.
Dito Dito	» 3	»	—
Dito Dito	» 4	»	93.
OOSTENRIJK Metalliek	» 5	»	62½.
Dito 1851 en 1852	» 2½	»	31¾.
Dito Nieuwe Litt. B	» 5	»	73¼.
Dito Nation. Metall.	» 5	»	66⅝.
SPANJE Onb. Stukken	» 1¼	»	$19\frac{3}{16}$.
Dito Binnenl.	» 3	»	31⅝.
PORTUGAL	» 3	»	$39\frac{9}{16}$.
RUSLAND Oblig. *Hope* 1798 en 1816	» 5	»	100⅛.
Dito Dito 1828 en 1829	» 5	»	99⅞.
Dito bij *Hope*	» 4	»	—
Dito bij *Stieglitz*	» 4	»	—

LONDEN, 6 *October*. Consols 87¼.

PARIJS, 6 *October*. Fransche 3 pCt. 63.85.

ZEETIJDINGEN.

Binnengekomen.

AMSTERDAM 3 Oct., *v. Dijk* Maria Cath., Lissab.; *Dik* Hendriëtte, Cardiff; *de Jong* Wijnanda Lucr., Liverp.; — 4 *de Jonge* Egbert., Card.

TEXEL 2 Oct., *Lovius* Trekvogel, Umea; — 3 *Rotgans* Koerier, Koningsb.; *de Groot* Onderneming en *Schaap* Margaretha, Newc.; *de Haan* Siewerdina en *Westenenk* Alida Maria en Adèle, Memel; *Visser* Harmonie en *v. Dalen* Joh. Margar., Frederiks.; — 4 *Graadt v. Roggen* Waalstroom, Akyab; *Hoekstra* Palembang, Batavia; *Hazewinkel* Delia, Koningsb.; *Stoffels* Stad Leeuwarden, Surin.; *Brongers* Sophia, Newc.

HELVOET 3 Oct., *Mulder* Robertus Hendricus en *Vermeij* Twee Gebroeders, Batavia.

VLISSINGEN 2 Oct., *Donga* Annechiena, Galatz.

CURAÇAO 5 Sept., *Gnodde* Antilope, Amst.

KONSTANTINOPEL vóór 20 Sept., *Antusch* Anna Lena en *Olthaus* Bernardine, Amst.; *Stuit* Geerdina, Newc.

SMIRNA 15 Sept., *v. Duffelen* Oceaan, Vlaard.

LISSABON 19 Sept., *Meuldijk* Johanna, Newc.

Op de LOIRE 30 Sept., *Breeland* Gesina Hendrika, Stockholm.

LONDEN 2 Oct., *v. d. Wouden* Vr. Dieuwke, Workum.

Bij DEAL 29 Sept., *de Groot* H. Vinc. v. Paulo, Schied. n. Akyab.

Bij DOUVRES 30 Sept., *Viersema* Duiveland, n. Batavia en *Kooij* Mary Goddard, n. Akyab, beide v. Rott.

FALMOUTH 2 Oct., *Rollman* Cornelis Houtman, Akyab.

KIRKALDY 1 Oct., *Schummelketel* Johanna Maria, Memel.

Bij WIGHT 24 Sept., *Schep* Luit. Adm. Callenburg, Newc. n. Malta.

CARDIFF 30 Sept., *Lammerts* Volharding, Sint Malo; *de Goede* Verwisseling, Rott.

NORTH SHIELDS 1 Oct., *Brandenburg* Held, Amst.; *Postema* Gesina, Ipswich.

IPSWICH 1 Oct., *Jonker* Johanna Christ., Ditzum.

BREMERHAVEN 1 Oct., *Bontekoe* Vr. Geertruida, Dantzig.

KOPPENHAGE 27 Sept., *Faber* Johanna Mulder, Dantzig.

FANOE 21 Sept., *Karsens* Onderneming, Hamburg.

BRUNSHAUSEN gepass. 3 Oct., *Joosten* Vr. Hillegina, Hartlepool.

GOTHENBURG 29 Sept., *v. Os* Cornelia, Harburg.

FREDERIKSTAD 19 Sept., *Legger* Geerdina, Appinged.; *Edema* Margretha, Zwolle; *Zwaal* Triton, Koppenh.; *Schuring* Antje, *Boswijk* Afina Smit, Delfzijl; *Helmers* Stad Steenwijk, Harl.; — 21 *de Jong* Gouvern. Bar. v. Zuylen, Amst.; *Kostze* Onderneming, Edam; *Kuipers* Alida en *Broekema* Ida Hillech., beide Gron.; *Klein* Anje, Harl.; — 22 *de Groot* 3 Gezusters, Harlingen.

ARENDAL 21 Sept., *Lindeboom* Maria Teresia, Horsens; *Roosjes* Maria Berta, Koningsb.

PILLAU 29 Sept., *Scharlau* Joh. Carelina, Amst.; — 30 *Donema* Renske Hooites, Stettin.

MEMEL 27 Sept., *Schuur* Joh. Ettina en *Korter* Riga, Rett., *Mets* 4 Gebroed., Harl.

In DE GROOTE BELT 28 Sept., *Valemstra* Alida en *v. d. Werff* Vr. Alida, beide Gron. n. Aarhuus.

RENDSBURG 27 Sept., *de Jonge* Jantina, Koppenh. n. Holl.; *Gort* Frouw. Steenhuizen, Anclam n. Amst.; *Douwes* Klas. Maria, Rendsb. n. Holbeck; — 29 *Tent* Maria, Gron. n. de Oostz.; *Duit* Fennegina, Koningsb. n. Gron.; *de Jonge* Catharina, Bremen n. Koppenh.; *Drewes* 2 Gezusters, Gron. n. Aarhuus; *Visser* Anna Sophia, n. Dantz. en *Gust* Margaretha, n. Koningsb., beide Hamburg; *Pluktje* Tetzia, Dantz. n. Gron.; — 30 *Duin* Jantina Frouwina, n. Zwolle en *Mulder* Marchina Cath., n. Amst., beide Dantzig; *Schut* Anna Margar., Bremen n. Korsoër; — 1 Oct. *v. d. Laan* Jant. Reinderdina, Hamb. n. Koningsb.; *Gnodde* Sophia, Bremerh. n. Stettin; *de Jonge* Jant., Rott. n. Koppenh.

Vertrokken.

AMSTERDAM 3 Oct., *Middel* St. Vitus, Triest; *de Grooth* Georg, Dublin; *Konter* Jonge Brechtus, Koningsb.; *Bekkering* Annechiena, Rendsb.; *Drewes* Afina Hillechiena en 4 *Velvis* Cath. Groenew., avont.

TEXEL 3 Oct., *de Boer* Maria, Konst.; *Mets* Verwacht., Bordeaux; *Gunter* Visscherij, Londen.

VLIE 2 Oct., *Basborg* Beurs v. Amsterdam, Drammen; *Smit* Anna Elisabeth, Christiansand.

BRIELLE 3 Oct., *Kroon* Vr. Wicherdina, avont.

SAMARANG 4 Oct., *Breuning* Scheveningen, Soerabaya.

St. HELENA 12 Aug., *v. Rijn v. Alkemade* Cornelis Gips, Cowes.

SURINAME 31 Aug., *Steenveld* Willem en Carel, Amst.

SWANSEA 28 Sept., *Post* Pauline, Hong Kong.

QUEENSTOWN 30 Sept., *Rozema* Jacob van Cleeff, Bridgewater.

HARTLEPOOL 30 Sept., *Goedkoop* Noordster, Amst.

GRIMSBY 1 Oct., *de Boer* Catharina, Haïti.

HULL 30 Sept., *Pluim* Stad Almelo, avont.

BREMERHAVEN 30 Sept., *v. Dijk* Eva Hind. en *Kort* Pietron., Amst.

BERGEN 18 Sept., *v. d. Zee* Neeltje, Amst.; — 22 *Korte* Marg., Holl.

KOPPENHAGE 28 Sept., *Giezen* Libra, Landscrona.

SWINEMUNDE 29 Sept., *Bakker* Vriendschap, Koningsb.; *Mooi* Renske, Termunterzijl.

HAMBURG 3 Oct., *v. d. Laan* Jacoba Alida, Cadix; *Mulder* Goede Verwachting, Greetsiel.

SWINEMUNDE 1 Oct., *Swiers* Jonge Timen, Frederikstad.

DANTZIG 22 Sept., *Pekelder* Beerendina en *Doewes* Harmonie, Amst.; *Tiktak* Jantina Fennegina, Granville.

PILLAU 29 Sept., *Karst* Martha Alida, Gron.; — 1 Oct. *Stenger* Anna Marg. Adriana, Leith; *Holscher* Elisabeth Jacobina en *Bolten* Fossina Siers, Dundee; *Bakker* Harmonie en *Everts* Gesina Catharina, Amst.; *Steen* Sieke v. d. West, Oostzee; *Veen* Alida, Memel.

MEMEL 28 Sept., *Speelman* Geertr. Speelman, Schiedam; *Swart* Sancta Maria en *Waterborg* Fokkina, Gron.; — 29 *Mooi* Geertje, Engel.

Zeilklaar.

PADANG 31 Julij, *v. d. Bolek* Bantam, Rott.

CALCUTTA 19 Aug., *Plomengel* St. Michael, Londen.

NEW-YORK 17 Sept., *Visser* Fosca Helena, Amst.

SARAMACCA 25 Aug., *Franken* Janna Adriana, Amst.

SURINAME 30 Aug., *v. Wijk* Anna en Arnoldina, Amst.

LONDEN 2 Oct., *Lieffijn* Goede Verwachting, Hamburg.

LIVERPOOL 29 Sept., *Driest* Jan Visser, Amst.; *Loman* Roelfina Gerardina, Rouaan.

NEWCASTLE 29 Sept., *de Boer* Eendragt, Konstantinopel.

FREDERIKSTAD 18 Sept., *Visser* Harmonie, Edam; *de Boer* Joh. en *Pot* Freerk Jan, beide Harl.; *Kraan* Alida, Holl.; *de Jonge* Goede Verwacht., Zwolle; *de Boer* Willem, Harl.; *Hoff* Freder. Hendrik, Amst.; — 19 *Kock* Hillech., Harl.; — 20 *Legger* Geerdina, Winsch.; *Zoutman* Wicker, Bellingew.; *de Boer* Arendina Roelfina, Edam; — 22 *Edema* Margretha Gezina, Delfzijl.

In lading.

LONDEN 29 Sept., *de Breems* Trekvogel, Konst. en Balaklava.

LIVERPOOL 1 Oct., *Schaap* Bernhard en Eliza, Harlingen.

STOCKHOLM 25 Sept., *Prins* Odelia en Maria, de Noordzee.

GRONINGEN, 6 Oct. Vertrokken het nieuwgebouwde kofschip Hermina, groot 50 last, kapit. *B. J. Kroon*, v. Wildervank, met haver, en de nieuwgebouwde schoonergaljoot Courier, groot 80 last, kapit. *H. B. Legger*, v. Veendam, met ballast.

ZOUTKAMP, 4 Oct. Binnengekomen 3 Oct., *Drewes* Tjakkien, v. Newc. Zeilklaar 4 Oct., *Westenborg* Diewerdina, n. Frederikstad; *Loots* Catharina, n. Bremen.

DELFZIJL, 4 Oct. Binnengekomen 3 Oct., *Edema* Margaretha, v. Frederikst.; *Freemann* Jantje Tina, v. de Eems; *Mudder* Margaretha, v. Emden; *Hillebrands* Vr. Maria, v. Amst.; — 4 *Vos* Alida, v. Emden. Vertrokken 4 Oct., *Oetzes* de Hoop, n. Emden, en zullen den 5den vertrekken; *Brinkmann* Catharina, op avont.; *de Jonge* Alida Geziena, n. Bremen; *Bakker* Jantje, n. Norden.

SOERABAYA, 8 Aug. Het schip Doctrina en Amicitia, kapit. *P. Haagsma*, v. Batavia alhier aangekomen, heeft, ten gevolge van doorgestane stormen, lekkage bekomen en veel geleden; de koperen huid moet dien ten gevolge geheel afgenomen en vernieuwd worden, doch hoopt de kapitein nog voor het einde dezer maand gereed te zijn om de reis te vervolgen.

PORTSMOUTH, 30 Sept. Het schip Maria Reiffina, kapit. *C. O. de Groot*, v. Liverp. n. Koningsb., alhier met schade binnengeloopen, heeft de reparatie volbragt, is van de helling gelaten en zal de lading, waarvan een gedeelte (circa 22 tonnen rijst) beschadigd bevonden en verkocht is, morgen weder innemen.

STRÖMSTAD, 26 Sept. De holl. kof Johanna, kapit. *Stamhuis*, van Delfzijl in ballast naar Christiania, is den 23sten, ongeveer 3 mijlen van hier, op eene klip gestooten en gezonken. Manschap en grootste deel van den inventaris is gered, het schip echter geheel wrak en voor 40 thl. verkocht.

Gepraaid den 21 Julij, op 13° N.Br., 26° W.L., *Kluin* Juno, v. Rott. n. Hong-Kong. — Den 27 Aug., op 13° 30′ N.Br., 25° 4′ W.L., *Kuypers* Euterpe, v. Swansea n. Hong-Kong. — Den 30 Aug., op 11° N.Br., 24° W.L., *v. Rossen* Witte Corneliszoon de With, v. Hartlep. n. Rangoon; op 21° N.Br., 31° W.L., *Spaanderman* Prinses Sophia, v. Akyab n. Rott. — Den 1 Sept., op 17° N.Br., 31° W.L., *Ingerman* Regina, v. Batavia n. Amst. — Den 10 Sept., op 34° N.Br., 33° W.L., *Noordbroek Hegt* Drie Vrienden, v. Akyab n. Amst. — Den 21 Sept., op 46° 49′ N.Br., 12° 34′ W.L., *Logger* Jan v. Hoorn, v. Tjilatjap n. Dordr. — Den 24 Sept., bij Goudstaart, *Teerlink* Weltevreden, v. Rott. n. Cardiff. — Den 26 Sept., op 47° 30′ N.Br., 8° 25′ W.L., *v. Zijp* Derkina Titia, v. Amst. n. Batavia; bij Portland, *Tjebbes* Cath. Joh., v. Amst. n. Akyab. — Den 30 Sept., bij Portland, *Lourens* Gertrude, v. Rott. n. Batavia.

LAATSTE BERIGTEN.

Binnengekomen.

TEXEL 4 Oct., *v. Aken* Hendrika Dorenthea, Oleron; *Koning* Joh. Marchina, Newc.; *Douwes* Sieka, Hapenrade; *v. d. Wall* Jant., Kopp.

VLIE 3 Oct., *de Boer* Johannes, *v. d. Veer* Noordster, *Boon* Arent. Roelfina, *Pot* Freerk Jan en *Schuur* Agatha, Frederikstad.

VLISSINGEN 4 Oct., *Smit Petersen* Hollandia, Ibraila; *de Jonge* Jezelina, Haparande; *de Jonge* Annegina, Galatz.

Bij MARGATE 2 Oct., *Meijer* Cornelia, Amst. n. Dublin.

Bij BEVEZIER 30 Sept., *Hazewinkel* Meermin, Amst. a. Konst.

FALMOUTH 1 Oct., *Nieveen* Antje, Malnga.

ABERDEEN 1 Oct., *Mulder* Wendelina, Memel.

MONTROSE 1 Oct., *Kuipers* Alida Schuringa, Memel.

LEITH 1 Oct., *Wegener* Martha, Ostende.

DUNDEE 2 Oct., *Kuipers* Engel. Petron., Koningsb.

NORTH SHIELDS 2 Oct., *Wunderlich* Henriëtte Jeltina, Rotterd.; *Peper* Fennechiena, Gend.

BORDEAUX 2 Oct., *Brouwer* Elisabeth en *Hooghoudt* Hillegina, Memel; *Mellema* Hermanus Hesselaar, Londonderrij.

CORFU 22 Sept., *Wilphorst* Joan Jacob, Amst.

HAVRE 5 Oct., *Spijkman* Juliana Louisa, Triest.

PORT MADOC 1 Okt., *Kolk* Dankbaarheid, Dublin.

KONSTANTINOPEL vóór 14 Sept., *v. d. Kooij* Trekvogel, Alex. n. Galatz en Amst.; — 18 *Haverbult* Elizab., Galatz n. Vliss.; — vóór 24 *de Boer* Helena Cath. en *Weitinga* Amstel, Galatz n. Amst.

Vertrokken.

VLIE 3 Oct., *Gust* IJzerstaven, Seaham; *Kramer* Philothea, Dantz.; *Brouwer* Noordstar, Frederikst.; *Menkema* Vriendschap, Christians.

HELLEVOETSLUIS 4 Oct., *de Jonge* Petrus Jacobus, Livorno.

ANTWERPEN 4 Oct., *Hut* Marg. Margaretha, Lubeck.

FALMOUTH 3 Oct., *Koster* Zeeploeg, Hamb.

LIVERPOOL 1 Oct., *Kramer* Lambert, Hamb.; *Driest* Jan Visser, Amsterdam.

DUNDEE 2 Oct., *de Boer* Twee Gebroeders, Newcastle.

SCHEEPSVRACHTEN.

KONINGSBERGEN, 30 Sept. Gesloten naar Amsterdam *f* 20, de Maas *f* 21 p. last lijnzaad, *f* 24 à *f* 25 p. last hennep, *f* 16 p. last koper, Londen 23 sh. p. ton talk, 36 sh. p. ton hennep. Nog vele onbevrachte schepen liggen in de haven.

DANTZIG, 1 Oct. Behalve een schip naar Havre voor 5 sh. zijn geene graanvrachten gesloten; naar Londen 21 sh. 6 d., Lowestoffe 22 sh., Grangemouth 18 sh. p. load balken, Weener *f* 20 p. last hout.

227ste STAATSLOTERIJ.

Prijzen van f 100 en daarboven.

Trekking der Vijfde Klasse.

4de Lijst. No. 10921 *f* 1000; no. 4976 *f* 400; nos. 2708, 5616 en 8279 ieder *f* 200; nos. 6156, 6693, 9042, 11777, 14341, 15326, 15465 en 16396 ieder *f* 100.

HANDELSBERIGTEN.

GRAANMARKTEN.

GRONINGEN, 5 *October*.

TARWE.	GERST.	Zw. Voer 40 ℔ *f* 4,45
Oude 70 ℔ *f*	Winter 52 ℔ *f* 6,65	- - 42 - - 4,65
- Oml. 68 - - 14,15	- 54 - - 7,05	- - 44 - - 4,85
- - 70 - - 14,90	- 56 - - 7,45	BOONEN.
- - 72 - - 15,65	Zomer 54 - - 6,40	Paardeb. *f* 8,50,75
- Old. 70 - - 14,65	- 56 - - 6,80	Gr. Erwt. *f* 10 a *f* 12
- - 72 - - 15,40	Knobbe 60 - - 7,50	Graauwe dito *f* 10 a *f* 11
N. 1855 70 - - 13,50	- 62 - - 7,90	ZADEN, ENZ.
- - - -	HAVER.	Old. Koolzaad *f* 12 *f* 14
ROGGE.	Dikke 36 ℔ *f* 4,10	*f* 16,50,75
Inl. 64 ℔ *f* 10,50	- 38 - - 4,40	Oml. dito *f* 14 *f* 16 tot *f* 17,75
- 66 - - 11,00	- 40 - - 4,60	N. Aveelz. *f*
- 68 - - 11,50	- 42 - - 4,80	Zomerzaad *f* 12 a *f* 15
- 70 - - 12,00	- 44 - - 5,00	G. Mosterdz. *f* 8 tot *f* 15,50
BOEKWEIT.	- 46 - - 5,20	Lijnzaad *f*
Gr. Zd. 64 ℔ *f* 8,20	- 48 - - 5,40	Dederzaad *f* 13 a *f* 15
- - 66 - - 8,60	- 50 - - 5,60	Gr. Gort *f* 11,50 a *f* 12,50
- - 68 - - 9,00	W. Voer 36 - - 4,10	Parel 100 N. ℔ *f* 15 *f* 16 *f* 17
Zw. - 64 - - 7,90	- - 38 - - 4,30	Raapolie per vat *f* 59½
- - 66 - - 8,30	- - 40 - - 4,50	
Veen 64 - - 7,80	Zw. - 36 - - 4,05	
- 66 - - 8,20	- - 38 - - 4,25	

Tarwe flaauw, met weinig handel. — Rogge niet driftiger. — Boekweit wel zoo aangenaam. — Winter-Gerst ruim prijshoudend, Zomer en Knobbe hooger verkocht. — Haver weinig aan, en weder hooger verkocht. — Boonen minder begeerd. — Koolzaad wel zoo aangenaam. — Zomerzaad in een doen. — Mosterdzaad als voren. — Gort stil.

ROTTERDAM, 4 *Oct.* Tarwe, 156 ℔ r. Poolsche *f* 550; Rogge, 145 ℔ Archangel *f* 365.

LEEUWARDEN, 5 *Oct.* Van Nieuwe Tarwe was heden meer ter veil en voor den uitzaai *f* 16 tot *f* 17 bedongen. Verder knappe voor *f* 15; *f* 15,25 en geringere soort voor *f* 14, *f* 14,50 verkocht. Van Jarige weinig aangeboden en voor *f* 15,50, *f* 16 gedaan. — Rogge minder aangeboden en door vermeerderde vraag hooger verkocht, N. Inlands. *f* 11,30,50,60 en Jarige *f* 12. — Boekweit tot ruim vorige prijzen verkocht en in de Veensoorten meer ter veil, Vries. Zand *f* 9,20 tot *f* 9,80; Veen *f* 8,90, *f* 9. — Winter-Gerst weinig ter veil, waarvoor vorige prijzen bedongen, als *f* 7,15,30 en ligtere soorten voor Voeragie *f* 6,25,75. Van Jarige slechts een enkel partijtje aan en voor *f* 7,50 verkocht. — Haver bij geringen aanvoer met goede vraag, fijne *f* 4,65, *f* 5,10; ligtere soorten *f* 4,25,50 naar kwaliteit.

AMSTERDAM, 5 *Oct.* Tarwe en Rogge bij kleinigheden als voren, verkocht van Tarwe: 131 ℔ witb. Pools. *f* 560; 126 ℔ b. dito *f* 525; 125 ℔ ger. dito *f* 495; 125 ℔ jarige Geldersche *f* 500. — Van Rogge, 118 ℔ Pruis. *f* 342; 119 ℔ Mecklenb. *f* 333. — Boekweit slap met kleinen handel; 120, 122 ℔ Gordijker *f* 291, *f* 297. — Witte Erwten prijshoudend. Koningsb. *f* 11; Dantziger *f* 10½.

Koolzaad flaauwer; Noord-Holl. per mud *f* 18½; Fries. Zomerzaad 80 p. vl.; op 9 vat olie in Oct. 105, April 102 p. vl. — Lijnzaad in een doen; 111, 112 ℔ Calcutta *f* 505; 111 ℔ dito *f* 500. — Raapolie dadelijk en op levering lager afgegeven; op 6/w. *f* 60; vlieg. *f* 58,50; Nov. en Dec. *f* 58 a *f* 57,50; Mei 1856 *f* 57. — Lijnolie in een doen; op 6/w. *f* 46,75; vlieg. *f* 45,50; Nov. *f* 45,25 a 50; Dec. *f* 45,50 a 75 a 50. — Henn. polie op 6/w. *f* 54,50; vlieg. *f* 53.

RIGA, 27 *Sept.* Naar zaailijnzaad, waarvoor 7½ en 8 z.r. gevraagd wordt, bestaat weinig vraag; slaglijnzaad begeerd à 4 z.r. p. ton met 25 pCt. handgeld; in hennep gaat weinig om; in Tarwe niets; Rogge stijgt, 115, 116 ℔ Russ. 120 z.r., 118 ℔ puik 125 z.r.; Gerst, 104, 105 ℔ Kurl. 82 bedong laatst 84 z.r., doch wordt thans op 90 z.r. en hooger gehouden; Haver 112 z.r.

KEULEN, 1 *Oct.* De graanmarkt was hier zeer rustig. Tarwe is bij goeden aanvoer van den Bovenrijn ¼ thl. p. mlt. teruggegaan, 234 ℔ 13 thl. In Rogge is weinig omgegaan bij genoegzaam dezelfde prijzen voor effect. waren, 220 ℔ 9⅝ p. mlt. Raapolie werd slechts op Mei gevraagd, waarin eenige omzet tegen onveranderde prijzen, n.l. 47 thl. p. ohm van 256 ℔.

LONDEN, 3 *Oct.* Wat van inl. Tarwe aanwezig was, werd tot de prijzen van eergisteren geplaatst. De handel in vreemde was zeer beperkt tot de vorige prijzen. Hetzelfde kan worden gezegd van alle overige graanartikelen.

Voor Lijnolie werd heden 43 sh. 6 d. bedongen.

Van den 5den. Granen onveranderd bij weinig affaire.

BOTERMARKTEN.

GRONINGEN, 5 *Oct.* De prijs der boter was heden: 1ste soort *f* 40; 2de soort *f* 38,50.

VEEMARKTEN.

GRONINGEN, 5 *Oct.* Geen rundvee ter markt, schapen en lammeren weinig aangevoerd, vetten van *f* 11 tot *f* 14; varkens tamelijk ter markt, er waren 100 biggen aangevoerd, waarvan ongeveer de helft is verkocht van *f* 5,25 tot *f* 28 per stuk.

EFFECTEN-BEURS.

AMSTERDAM, 5 *October*.

NEDERL. Werk. Schuld 2½ pCt. 63¾; Dito Dito 3 pCt. 76; Dito Dito 4 pCt. 93, $93\frac{1}{16}$; Amortisatie-Syndicaat 3½ pCt. 89¼; Handelmaatschappij 4½ pCt. 122½. — BELGIE, bij *Rothschildt* 2½ pCt. 49⅞, 50. — SPANJE, Onbep. Stukken 1¼ pCt. $19\frac{3}{16}$, 19¼; Dito 3 pCt. 37½; Dito Binnenlandsche à 6/m. 3 pCt. 31½, $31\frac{9}{16}$, $31\frac{9}{16}$. — PORTUGAL, te Londen 3 pCt. $39\frac{11}{16}$, 39⅞, $39\frac{11}{16}$. — RUSLAND, Oblig. bij *Hope en Co.* 1798 en 1816 5 pCt. 100⅛; Dito Dito 1828 en 1829 5 pCt. 99⅞; Dito 4½ pCt. 87; Dito bij *Stieglitz en Co.* 4 pCt. 73⅞.

OOSTENRIJK, Metall. 5 pCt. $62\frac{7}{16}$, 62⅝; Dito Nation. 5 pCt. 66⅝, 66⅞, $66\frac{11}{16}$; Dito Nieuwe 1847 2½ pCt. 31¼, $31\frac{11}{16}$, $31\frac{11}{16}$; Dito 1851 en 1852 2½ pCt. 31⅝, $31\frac{11}{16}$, $31\frac{11}{16}$; Dito Nieuwe en Dito 1854 5 pCt. 73½; Pruiss. Loten 1854 *f* 196; Amerik. Bank-Actien $1\frac{7}{16}$; Dito Orig. 1¼; Nap. Cert. bij *L.* en *B.* 5 pCt. 100¼; Braz. 5 pCt. 99; Dito 1843 5 pCt. 98¼; Mexik. 20⅜; Dito Onb. 20⅜; Gren. 2¾ pCt. 18; Euador 3¼; Dito Coup. 36, ½; Venez. 4½ pCt 26½; Dito Uitg. 11½.

Holl. fondsen waren bij geringe affaire bijna onveranderd. — In vreemde effecten was de markt over het algemeen ongunstiger gestemd. Inzonderheid waren Oostenr. en Portug. meer gedrukt.

5 pCts. N. Russen bij *Stieglitz* 80½, $\frac{9}{16}$.

Koers van het geld: Beleen. 3½, Prolong. 3½, Disc. 3 pCt.

Laatste prijzen te 5 uur: Integralen 63¾; Spaansche 1¼ pCt. $19\frac{3}{16}$; Binnenl. 3 pCt. 31½ a $\frac{9}{16}$; Metall. 5 pCt. 62½ a $\frac{9}{16}$.

ADVERTENTIEN.

HUWELIJKS-, GEBOORTE- EN STERFBERIGTEN.

*** Getrouwd:

J. L. THÖNE,
van *Nieuwbuinen*,
met
A. M. DRAPER.

ASSEN, 4 October 1855.

*** Altijd nog verkeerende in het smartelijk aandenken van het verscheiden van onzen tweeden Zoon JAN, op 21jarigen leeftijd, in Januarij 1853 zijn' dood vermoedelijk in de golven te hebben moeten vinden, waarvan het zekere berigt nimmer tot ons kwam, — trof ons heden het zekere berigt, dat ook onze derde Zoon IZAAK BLOUW, *Matroos* aan boord van het Kofschip *Antje*, op deszelfs tehuisreis van *Hamburg*, het ongeluk had, op de Rivier de *Elbe*, den 30sten September j.l., over boord vallende te verdrinken, in den nog jeugdigen leeftijd van 22 jaren; van welks smartelijk verscheiden wij bij deze kennis geven aan Familie, Vrienden en Bekenden.

GRONINGEN, 4 October 1855.

R. H. DINKELA.
G. J. BLOUW.

*** Heden overleed, tot mijne bittere smart, mijne dierbare Gade PIETERNELLA CORNELIA THIEL, in den ouderdom van 36 jaren, mij nalatende 2 Kindertjes, te jong om hun groot verlies te kunnen beseffen.

GRONINGEN, 4 October 1855.

T. G. BORGESIUS BROUWER.

Eenige kennisgeving.

*** Heden namiddag omstreeks twee uur overleed, na eene hevige keelontsteking van nog geen 24 uren, onze veel geliefde Vader en Behuwdvader JURRIEN LAMMERTS LAMMERTS, in leven *Koopman* alhier, in den gezegenden ouderdom van 74 jaren en 10 dagen, nalatende tien Kinderen, twee Aangehuwden en zeventien Kleinkinderen.

Zwaar treft ons deze slag, en wat wij in hem verliezen, kan alleen diegene beseffen, die den Overledene in zijn nuttig en werkzaam leven gekend heeft.

Vrienden en Bekenden gelieven deze voor algemeene kennisgeving aan te nemen.

WARFHUIZEN, 4 October 1855.

J. J. LAMMERTS.
Uit aller naam.

*** Heden overleed, na eene kortstondige ziekte, mijn hartelijk geliefde Echtgenoot C. RUDOLF VAN DER MEER, in den ouderdom van ruim 44 jaren.

GRONINGEN, 5 October 1855.

Wedw. M. C. VAN DER MEER,
geb. HUNDMAN.

*** Heden overleed, in den hoogen ouderdom van ruim 83 jaren, JAN VAN LOO, zonder beroep, te *Groningen*, betreurd door zijne nagelatene Weduwe, eenig Kind en Kleinkinderen.

GRONINGEN, 5 September 1855.

J. S. KEIZER,
Wed. J. VAN LOO.

*** Het KINDJE, ons door Gods goedheid voor vijf weken geschonken, werd ons heden door den dood weder ontrukt.

GRONINGEN, 5 October 1855.

TH. J. FELDBRUGGE.
S. E. W. FELDBRUGGE—VINKE.

Eenige kennisgeving.

*** Heden overleed, tot onze innige droefheid, ons geliefd jongste Kindje JANTJE, in den ouderdom van bijna 1¼ jaar.

GRONINGEN, 6 October 1855.

J. H. BRUINS,
Broodbakker in de Gelkingestraat.
T. BRUINS, geb. DEELMAN.

AANBESTEDING.

De BURGEMEESTER en WETHOUDERS van de Gemeente *MIDWOLDA* doen te weten, dat op VRIJDAG den 12den October aanstaande, des namiddags te twee uur, onder nadere goedkeuring van H.H. GEDEPUTEERDE STATEN dezer Provincie, ten GEMEENTEHUIZE te *Midwolda*, bij **enkele Inschrijving**, in het openbaar zal worden aanbesteed:

Het LEGGEN van een KUNST- of GRINDWEG, van af den Grindweg, door de Gemeente tot aan den Stoomwatermolen op den *Oostwolder-Polder*, lang 2924 Ellen.

Het BESTEK, waarnaar genoemde Aanbesteding zal plaats hebben, zal, boven en behalve in het GEMEENTEHUIS voornoemd, ter lezing liggen in de GEMEENTEHUIZEN van naburige Gemeenten, en voorts op alle plaatsen, waar de Bestekken van de Provinciale Werken doorgaans voorliggen.

Nadere informatiën zijn te bekomen bij den Heer A. VAN REES, Opzigter te *Zuidbroek*, en welke des voormiddags van den dag van Uitbesteding AANWIJS zal doen in loco.

MIDWOLDA, 26 September 1855.

De Burgemeester en Wethouders voornoemd:
D. E. DE JAGER.
De Secretaris:
S. H. KIEL.

*** Ondergeteekende zegt: mijn buurman, en de buren die verder afgelegen zijn, kennen het middel om Aardappelen te vervroegen niet. — Zouden zij het middel kennen, zeker zouden zij er gebruik van hebben gemaakt. — Maar dit is toch zeker, al kennen zij het middel, zij gebruiken het niet. — Ik ken het middel, en ik gebruik het. — Mijn naaste buurman ziet de uitkomst 'sjaarlijks, het voldoet hem wel, — de *veel verder* verwijderde buurman ziet de uitkomst niet, hij kan dus zich daarover niet voldaan gevoelen, hij weet het niet!

Om met meer voordeel **Aardappelen te verbouwen**, neem ik deze regels te baat:

De grootste aardappelen zijn naar mijn' dunk de besten om tot pooters te gebruiken. — Snijdt deze in drie of vier brokken, de opvolgende in minder deelen, als: in drie, in twee, en eindelijk deze in zijn geheel laten, enz. — Deze snijding moet vroeg geschieden, ten minste tegen den tijd van inleggen, dat de wonde dan opgedroogd is; worden deze pooters versch ingelegd, zij zullen eerder tot rotten overgaan. — Bij het snijden zorge men, de oogen zoo min mogelijk te kwetsen. — Vervolgens, meen ik en bevind er mij het beste bij, om drie van bovengemelde brokken bij elkander in te leggen, zoo als algemeen met één gebeurt; met de volgende, van kleiner aardappelen (pooters), handele een ieder naar zijn gevoelen. — Het spreekt ook van zelf, dat ieder zelf moet beoordeelen, welke distantie men bij het pooten in acht moet nemen; sommige soorten der aardappelen maken veel en groot loof, anderen daarentegen maken minder en kort loof, enz. Mij is gebleken, door verscheidene pooters bijeengelegd (namelijk: de zoogenaamde roode kruipers), in goeden lossen, droogen, zeker voor aardappelen geschikten grond, dat bij het uitmaken deze stam, tot verwondering en groote blijdschap, een verbazend groot getal van aardappelen, niet minder van grootte en hoedanigheid, dan die van andere gewone stammen, n.l. een getal van 172, zegge *honderd tweeënzeventig* opleverde. — Welk een hoop!! — Alzoo kan een klein plekje goede grond vele goede vruchten voortbrengen. Op deze wijze handelende, zullen bij velen, wegens overvloed, de varkens met hen dezen kostelijken oogst kunnen deelen.

Ten slotte acht ik het ook hoogst noodig, nogmaals een ieder te herinneren, om zich te prepareren, of middelen van voorzorg te nemen, dat deze bewerking in de maand Februarij geschiede, of kan geschieden.

In een vorig nommer wordt gewaagd van lagen aardappels; neemt dezen onbepaalt.

P. D. CAMMINGA.

*** Ten overstaan van Mr. **J. W. QUINTUS**, Notaris te *Groningen*, zal, op DONDERDAG den 25sten October 1855, des avonds te 7 uur, ten Huize van de Erven E. J. TIDDENS, in *het Huis de Beurs*, te *Groningen*, publiek worden verkocht:

Eene rojale, geheel nieuws doortimmerde **HEEREN BEHUIZING**, get. F, no. 219, met fraaijen TUIN er achter en WOONKELDER er onder, zeer geschikt om in 2 gedeelten te worden bewoond, staande en gelegen Zuidzijde aan de Vischmarkt, op den hoek van de Folkingestraat te *Groningen*, wordende door den Heer Professor J. A. C. ROVERS en Mevrouw in eigendom bewoond. — Om te aanvaarden halfweg de maand November aanstaande of den 1sten Mei 1856.

Te bezien den dag vóór en van Verkoop van 10—2 uur, op BEWIJZEN VAN TOEGANG, ten KANTORE van den Notaris te bekomen.

N.B. 3/5 gedeelten van den Koopprijs kan tegen 4¼ pCt. Interest, onder regt van 1ste Hypotheek, over dit perceel blijven uitstaan.

Boeldag,

ten verzoeke van de Erven wijlen Mejuffrouw de Weduwe A. BUSSCHER, ten Sterfhuize te *Winschoten*, op VRIJDAG den 12den October 1855, des namiddags te één uur, van:

Derzelver nagelaten **INBOEDEL**, bestaande, onder anderen, in een best EIKENHOUTEN BOOGKABINET, MAHONIEHOUTEN SECRETAIRE, SPIEGELTAFELS, SPIEGELS, een fraai STAAND UURWERK, TAFELS, STOELEN, KOPER, TIN, ENZ.; — zijnde daags bevorens den Verkoop te bezien.

B. HAITZEMA VIETOR, *Notaris*.

Dingsdag den 9den October

1855, des voormiddags te 11 uur, zullen, bij de Martini-kerk te *Groningen*, publiek worden verkocht: Een aantal 2 en 3 **Pits ENGELSCHE LAMPEN**, KROONEN, STANGEN, WINDASSEN, KOPEREN BLAKERS, OUD IJZER, ENZ.

Mr. W. LAMAN TRIP, *Notaris*.

MORGEN, MAANDAG

den 8sten October 1855, des morgens te 10 uur, in het VERKOOPHUIS in de Oosterstraat, de VERKOOP van **MANUFACTUREN**, breeder gedetailleerd in de Courant van Woensdag den 3den dezer.

HEKKEMA & BARLINCKHOFF.

Woensdag den 10den October

1855, des morgens te 10 uur, voor de Behuizing van J. F. DUIS, in de Gelkingestraat, de VERKOOPING van **KOEKBAKKERSGEREEDSCHAPPEN, WINKELGOEDEREN** en **HUISMEUBELEN**, breeder gedetailleerd in de COURANT van Zondag den 30sten September l.l.

Te bezien daags bevorens, des namiddags van 2—5 uur.

HEKKEMA & BARLINCKHOFF.

Op Maandag den 5den November

aanstaande, des avonds te zes uur, zal, ten verzoeke van de Erven LUXWOLDA, te *Smilde*, in het Logement *DE VEENHOOP* aldaar, publiek worden verkocht: gemeld **LOGEMENT, *DE VEENHOOP*, van ouds bekend**, zeer **neringrijk** en allergunstigst gelegen in de kom der Gemeente *Smilde*, aan den Straatweg, de Drentsche Hoofdvaart en de Molenwijk, bevattende vele VERTREKKEN, ruime ZAAL en STALLINGEN, waarin sedert jaren de bedrijven van ***Logementhouder*, *Tapper*** en ***Stalhouder*** met veel succes worden uitgeoefend.

Voorts eenige perceelen WEI-, BOUW- en TUINGROND, tot **Huisplaatsen** zeer geschikt en gelegen aan den Straatweg, de Drentsche Hoofdvaart en de Molenwijk, en te zamen groot 2 Bunders, 32 Roeden.

ASSEN, 2 October 1855.

A. W. VAN HOLTHE TOT ECHTEN,
Notaris.

*** In de maand NOVEMBER eerstk., tijd en plaats nader te bepalen, gedenken de Kinderen van wijlen JAN HINDRIKS GERNAAT en Vrouw, publiek te koop te presenteren:

Eene wèl ter nering staande en voor vele Affaires zeer geschikte **BEHUIZING** en **SCHUUR**, get. lett. D, no. 44, met ERF en TUIN, staande en gelegen te *Hoogezand*, noordzijde, Stadsgr., groot 5 Roeden, 70 Ellen, thans in gebruik bij P. J. GERNAAT en Vrouw.

J. PICCARDT, *Nots.*

*** Na bekomene regterlijke autorisatie, zullen ten spoedigste, tijd en plaats nader te bepalen, publiek worden verkocht:

I. Eene **BOERENPLAATS**, bestaande in eene BEHUIZING en SCHUUR, met derzelver HEEM, HOF en TUIN, benevens het REGT DER VASTE, ALTOOSDURENDE BEKLEMMING der daaronder behoorende *Grond* en *Landerijen*, te zamen groot p. m. 40 Bunders, staande en gelegen op *de Waarden*, onder *Grijpskerk*, vaste huur *f* 400—00.

II. Het REGT DER VASTE BEKLEMMING van ongeveer 5 Bunders LAND, mede aldaar gelegen, vaste huur *f* 50—00.

III. 2 Bunders, 76 R., 10 Ellen VRIJ EIGEN LAND, mede aldaar.

IV. Eene nette BEHUIZING en TUIN, staande en gelegen op VRIJ EIGEN GROND, aan de Straat te *Grijpskerk*.

V. Eene BEHUIZING, met daarbij behoorend ERF, VRIJ EIGEN GROND, staande op *de Waarden* onder *Grijpskerk*.

Alles toebehoorende tot de nalatenschappen van wijlen PIETER JANS RIETSEMA en MARTJE PIETER BODDE, in leven Echtelieden.

Mr. H. GUICHART ABRESCH,
Notaris.

Ondergeteekende, ruim in differente **RIJTUIGEN** gesorteerd zijnde, beveelt hij zich voortdurend te dien einde, als ook in het Vak van **ZADELMAKEN**, beleefdelijk zijne Stad- en Landgenooten aan; op eene prompte bediening kan een ieder staat maken.

GRONINGEN, 6 October 1855.

E. R. FOKKENS, *Zadelmaker*,
op den Nieuwen-weg, lett. P no. 444.

UIT DE HAND TE KOOP,

binnen de Stad *Groningen*: eene **HEEREN BEHUIZING**, van middelmatige grootte, bevattende twee BENEDENKAMERS met ruime KEUKEN, KELDER, REGEN- en WELWATERSPOMP, twee BOVENKAMERS, TURF- en LINNENZOLDERS, TUIN, met MANGELKAMER en VRIJEN UITGANG, alles in goeden staat en van de vereischte Commoditeiten voorzien.

Te bevragen bij R. VAN DER LEIJ, Mr. Timmerman en Metselaar in den Achter-den-Muur tusschen de Ebbinge- en Boteringestraat, lett. A no. 165, te *Groningen*.

Op zeer aannemelijke Voorwaarden,

wordt uit de Hand te Koop,

of voor zes jaren in Huur aangeboden:

Eene, in de prov. *GRONINGEN*, aangenaam gelegen **BEHUIZING**, en daarbij behoorende **florissante KALKBRANDERIJ**, met **twee OVENS**, zeer voegzaam voor den afzet van het Fabrikaat aan het water gelegen.

Adres met Brieven, *franko*, aan den Boekverkooper C. P. MEIJER, te *Groningen*.

Er wordt te Koop gevraagd:

Een **KOEPEL** of **ZOMERHUIS**, geschikt om vervoerd te kunnen worden. Gegadigden gelieven zich met franko Brieven, onder letter V, te adresseren aan het BUREAU dezer COURANT.

TE HUUR,

tegen November of Mei aanstaande: eene nieuwe **BOVENWONING** met VRIJEN OPGANG, voorzien van PUT- en REGENWATER, aan Der-A te *Groningen*, boven het Pakhuis van den Eigenaar

G. TEN OEVER.

TE HUUR,

tegen den 1sten November of vroeger: eene neringdoende **BAKKERIJ**, staande in den Caroliweg. Te bevragen bij H. HOVING, aan het Zuiderdiep.

Ontvangen uit PARIJS,

bij **G. COPINGA**, aan de Groote Markt, eene groote sortering **MODERATEURLAMPEN** in PORSELEIN en BRONS, waaronder zijn die weinig Olie behoeven en evenwel helder licht geven; fraaije PENDULES, mooi PORSELEIN, prachtig KRISTAL en vele **ARTIKELEN** van KUNST en SMAAK voor **huishoudelijk gebruik**: alsmede ontvangen: AMERIKAANSCHE **OVERSCHOENEN** en de echte KOLLMANN'S **VILTPANTOFFELS**, die zeer aan te bevelen zijn, benevens de **PATENT-WASKAARSEN** uit de Fabrijk van N. D. BRANDON, die zuinig branden.

Een Heer in *Schiedam* leed jaren achtereen geweldig aan langdurige, dikwijls herhaalde hoofdpijnen, en wilde van **GOLDBERGER'S KETTINGEN** niets weten, maar zijne Vrouw wist hem te overreden, en deed hem een' om; spoedig daarna sliep hij in, sliep rustig door en toen hij ontwaakte, was zijne hoofdpijn verdwenen, die hij ook voor goed kwijt is, want hij heeft ze niet weerom gehad, hoewel er sedert een geruime tijd verloopen is.

Een ander Heer hier ter Stede, die in soortgelijken toestand verkeerde, heeft eveneens goede diensten van de **KETTINGEN** verkregen.

SCHIEDAM, 4 Sept. 1855.

E. VAN BART.

Hoofdpijn, aangezigts-, tand- en oorpijn, krampkolijk, maagkramp, borstkramp, hartkloppen, zenuwzwakte, beving, pijn in de lenden, stijfte in de leden, gewrichtspijn, pootje, handjicht, vliegende jicht, zwakte der oogen, hardhoorigheid en alle andere rheumatische- en zenuwziekten worden er altijd voorspoedig mede genezen en zelden neemt men zijne toevlugt zonder vrucht tot hem.

Goldbergeris Kettingen kosten		*f* 1.80—	*f* 2.70—	
		» 3.60—	» 5.40—	
»	Ringen »	» 1.20—	en » 1.80—	
»	Oormagneten »	» 1.80—	het paar.	

Induction's Apparate voor *f* 15.— Nette Kistjes met electriseertoestellen, die uren achtereen werken en buitengemeen sterke slagen geven; zij zijn voorzien van een regulateur.

Amsterdam, VERKOOPHUIS; *Assen*, H. P. A. v. GORCUM; *Delfzijl*, A. W. C. KEIJZER; *Groningen*, C. RIKKERS en M. GAASBEEK; *Hoogezand*, F. M. DIKEMA; *Meppel*, A. JEULEN en Co.; *Nieuwolda*, R. P. v. CALCAR; *Noordbroek*, W. B. TEDINGA; *Pekela*, J. T. FELDBRUGGE en FELDBRUGGE en Co.; *Stads-Kanaal*, H. KREKEL; *Steenwijk*, K. TIMMERMANS; *Veendam*, S. SAVENIJE; *Winschoten*, G. WASMAN, en in de bekende Depôts in de andere Steden.

*** **H. A. M. ROELANTS**, te *Schiedam*, heeft verzonden;

MIJN LEVEN, DENKEN EN WERKEN,

DOOR

H. ZSCHOKKE.

Derde Druk. Volks-Uitgave, *f* 2,50.

Van DENZELFDEN SCHRIJVER is nog uitgegeven:

UW HUISBOEK.

Derde Druk. Volks-Uitgave, *f* 1.50.

ALAMONTADE, DE GÁLEISLAAF.

Tweede Druk. Volks-Uitgave, *f* 1.50.

De werken van ZSCHOKKE zijn ook in ons Vaderland te gunstig bekend om eenige aanbeveling daarvan hierbij te voegen. Aanzienlijke oplagen zijn in korten tijd geheel uitverkocht, zoodat de Uitgever tot deze ONGEKEND GOEDKOOPE UITGAVEN besloot. — Ieder der bovengenoemde Werken is in één Deel (*zeer compres gedrukt*) kompleet, en in keurig linnen band gebonden.

FRIESCHE STOOMBOOT-MAATSCHAPPIJ TE HARLINGEN.

STOOMBOOT FLEVO.

Vaart tusschen **Amsterdam, Enkhuizen** en **Harlingen**, in verbinding met de **DILIGENCE-DIENST** tusschen **Harlingen, Leeuwarden** en **Groningen** en **BARGE-DIENST** tusschen **Harlingen** en **Leeuwarden**.

AFVAART:

Van **Amsterdam**,	DINGSDAG, DONDERDAG en ZATURDAG, 7 uur 's morgens.
» **Harlingen**,	WOENSDAG, VRIJDAG en ZONDAG, 8 uur 's morgens.
» **Groningen**,	DINGSDAG, DONDERDAG en ZATURDAG, 11 uur 's avonds.
» **Leeuwarden**,	DAGELIJKS, 5 uur 's morgens.

STOOMBOOT FRISO.

Vaart tusschen **Amsterdam** en **Lemmer**, in *verbinding* met eene **STOOMBOOTDIENST** tusschen **Lemmer** en **Stroobos** en **BARGE-DIENST** tusschen **Stroobos** en **Groningen**; ook met **DILIGENCE-DIENSTEN** tusschen **Lemmer** en **Leeuwarden** en **Lemmer** en **Heerenveen**.

AFVAART:

Van **Amsterdam**,	MAANDAG, WOENSDAG en VRIJDAG, 11 uur voormiddags.
„ **Lemmer**,	DINGSDAG, DONDERDAG en ZATURDAG, 12 uur 's middags.
„ **Groningen**,	MAANDAG, WOENSDAG en VRIJDAG, 10¼ uur 's avonds.
„ **Leeuwarden**,	DAGELIJKS, 7 uur 's morgens.

DOORLOOPENDE PLAATSBILJETTEN worden afgegeven: te **Amsterdam** aan het BUREAU der MAATSCHAPPIJ, Ybrug; te **Groningen** bij G. H. UITHOF, Logement *de Zeven Provinciën*, en J. VAN ELMPT, *Nieuwe Stads Herberg*, buiten de Apoort; te **Leeuwarden** bij C. WITTEVEEN, aan het Schavenek, en bij KNIERUM, Logement *Phoenix*, St. Jacobstraat.

Te *Groningen*, bij de Erven C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA.